

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN
PUOLIVUOSIKATSAUS
1.1.-30.6.2021

Säästöpankki

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN PUOLIVUOSIKATSAUS 30.6.2021

Sisällysluettelo

Säästöpankkiryhmän puolivuosisikatsaus 30.6.2021	3	Varat	39
Säästöpankkiliitto osk:n toimitusjohtajan katsaus	3	Liite 9: Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu	39
Säästöpankkiryhmä ja Säästöpankkien yhteenliittymä	4	Liite 10: Lainat ja saamiset	41
Toimintaympäristön kuvaus	4	Liite 11: Johdannaiset ja suojauslaskenta	42
Säästöpankkiryhmän tulos ja tase	7	Liite 12: Sijoitusomaisuus	44
Vakavaraisuus ja riskiasema	8	Liite 13: Henkivakuutustoiminnan varat	45
Luottoluokitus	12	Velat	46
Toiminta ja tulos liiketoimintasegmenteittäin	12	Liite 14: Velat luottolaitoksille ja asiakkaille	46
Olennot tapahtumat puolivuosisikatsauspäivän jälkeen	12	Liite 15: Liikkeeseenlasketut velkakirjat	46
Loppuvuoden näkymät	14	Liite 16: Henkivakuutustoiminnan velat	47
Puolivuosisikatsaus (IFRS)	16	Muut Liitetiedot	48
Säästöpankkiryhmän tuloslaskelma	16	Liite 17: Käyvät arvot arvostusmenetelmän mukaisesti	48
Säästöpankkiryhmän laaja tuloslaskelma	17	Liite 18: Rahoitusvarojen ja -velkojen netotus	55
Säästöpankkiryhmän tase	18	Liite 19: Vakuudet	56
Säästöpankkiryhmän rahavirtalaskelma	19	Liite 20: Taseen ulkopuoliset sitoumukset	56
Säästöpankkiryhmän oman pääoman muutoslaskelma	21	Liite 21: Lähipiiritiedot	57
Laatimisperiaatteet	23		
Liite 1: Kuvaus Säästöpankkiryhmästä ja Säästöpankkien yhteenliittymästä	23		
Liite 2: Laatimisperiaatteet	25		
Kauden tulos	26		
Liite 3: Segmentti-informaatio	26		
Liite 4: Korkokate	30		
Liite 5: Palkkiotuotot ja -kulut, netto	31		
Liite 6: Sijoitustoiminnan nettotuotot	32		
Liite 7: Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	33		
Liite 8: Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista	34		

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN PUOLIVUOSIKATSAUS 1.1. – 30.6.2021

Säästöpankkiliitto OSK:n toimitusjohtajan katsaus

Säästöpankkiryhmä on säästämisen ja sijoittamisen sekä henkilö- ja yritysrahoittamisen pankkiryhmä, jonka yhteiskunnallinen tehtävä on edistää asiakkaidensa taloudellista hyvinvointia erinomaisilla pankki- ja sijoituspalveluilla sekä ylivertaisella taloudellisella asiantuntemuksella ja neuvonannolla. Säästöpankkiryhmän liiketoiminta kasvaa ja sillä on lähes puoli miljoonaa tyytyväistä henkilö- ja yritysasiakasta.

Säästöpankkiryhmässä on ilolla pantu merkille, että säästäminen ja sijoittaminen kiinnostavat ihmisiä yhä enemmän. Ihmiset ymmärtävät säästämisen suuren merkityksen omalle tulevaisuudelleen. Olemme ylpeitä siitä, että saamme olla vastuullisesti mukana rakentamassa yhteistä taloudellista hyvinvointia.

Säästöpankkien palvelut on suunnattu oman taloutensa kehittämiseen ja pitkäjänteisestä vaurastumisesta kiinnostuneille henkilö- ja yritysasiakkaille. Yksilöiden, perheiden ja yritysten taloudelliset resurssit ovat erilaisia. Säästöpankkiryhmä haluaa tunnistaa jokaisen omaan talouteen liittyvän potentiaalin ja auttaa jokaista asiakasta hänen omassa tilanteessaan ja lähtökohdissaan. Kaikki asiakkaat ovat Säästöpankeille samanarvoisia taloudellisesta asemasta riippumatta. Tärkeää on vain aito ja kestävä kiinnostus oman taloutensa kehittämiseen.

Taloudellinen hyvinvointi kehittyy palvelujen kautta. Tavoitteemme on nyt ja tulevaisuudessa tarjota asiakkaillemme Suomen paras yhdistelmä digitaalisia ja kasvotusten tapahtuvia rahoitus- ja sijoituspalveluja, joilla on asiakkaille konkreettinen ja pitkäaikainen hyöty. Palveluverkkomme kuuluu maan suurimpiin.

Panostamme erityisesti asiakaskokemuksen laatuun, joka on Säästöpankkiryhmän keskeisin kilpailuetu asiakkaita tavoiteltaessa. Ryhmän tärkeä toiminnallinen suoritusmittari on asiakastyytyväisyys, jolla mitaten Säästöpankkiryhmä kuuluu selkeästi markkinajohtajiin vähittäispankkitoiminnassa ja myös yli toimialarajojen.

Säästöpankit ovat paikallispankkeja sanan parhaassa merkityksessä. Säästöpankkiryhmä tahtoo olla näkyvästi mukana paikallisyhteisöjen tukemisessa eri puolilla Suomea. Keskeinen tapa tukea paikallisyhteisöjä on paikallisesti toimivien pienten ja keskisuurten yri-

tysten rahoitus, missä Säästöpankkiryhmän rooli on kasvanut merkittävästi. Tarjoamme yrityksille ja yritysten omistajille saumattomat palvelut laadukkaasti ja asiantuntevasti.

Vuoden 2021 ensimmäiset kuusi kuukautta ovat olleet Covid 19 -pandemiasta toipumista. Vaikka pandemia ei vielä ole ohi, taloudellinen aktiviteetti on jo lisääntynyt merkittävästi edellisestä vuodesta ja rahoitustuotteiden kysyntä on kasvanut taloudellisen luottamuksen kasvun myötä. Hyvä esimerkki on vilkastunut asunto-kauppa, joka on luonnollisesti kasvattanut myös asuntorahoituksen kysyntää. Erityinen ilonaihe on se, että konkurssien ja maksuhäiriöiden määrä ei ole vuoden 2021 aikana merkittävästi noussut.

Pandemiakriisi on tänäkin vuonna vauhdittanut trendejä, jotka muokkaavat asiakaskäyttäytymisen muutosta ja vähittäispankkitoiminnan luonnetta. Säästöpankkiryhmä on auttanut asiakkaitaan rahoituksen suunnittelussa ja rahoituksellisen joustavuuden parantamisessa.

Vuoden ensimmäisellä puoliskolla pankkiryhmän tulos parani merkittävästi edellisen vuoden vastaavasta tuloksesta hyvin onnistuneen asiakasliiketoiminnan ansiosta. Myös pankkiryhmän oman sijoitustoiminnan tulos parani selvästi edellisestä vuodesta. Loppuvuoden näkymiin vaikuttaa muun muassa rahoitus- ja sijoitustuotteiden kysyntä, luottolaadun kehittyminen ja omaisuusarvojen muutokset. Luonnollisesti pankkiryhmän tulos on laajalti riippuvainen Suomen kansantalouden kyvystä toipua pandemiakriisistä. Vallitsevan ennusteemme mukaan pankkiryhmän tulos tulee olemaan koko vuonna vahva.

Tomi Närhinen

Toimitusjohtaja,
Säästöpankkiliitto osk

Säästöpankkiryhmä ja Säästöpankkien yhteenliittymä

Säästöpankkiryhmä on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä pankkien yhdessä omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat Yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 18 Säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, Säästöpankkipalvelut Oy ja Sp-Rahastoyhtiö Oy. Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy sekä Sp-Koti Oy.

Liedon Säästöpankki on tehnyt esisopimuksen Mietoisten Säästöpankin asiakasliiketoiminnan ostamisesta. Liiketoimintakauppaan liittyvät lopulliset päätökset ja muut toimenpiteet pyritään tekemään viimeistään vuoden 2021 loppuun mennessä.

Eurajoen Säästöpankin hallitus on 15.6.2021 hyväksynyt yksimielisesti luovutussuunnitelman Eurajoen Säästöpankin yhdistämisestä Oma Säästöpankki Oyj:hin. Eurajoen Säästöpankin isännistö on myös hyväksynyt prosessin käynnistämisen liikkeenluovutuksesta.

Säästöpankkiryhmän rakenteesta löytyy lisätietoa sivulta www.saastopankki.fi/saastopankkiryhma.

Toimintaympäristön kuvaus

Globaali talousnäkyvä

Vuodesta 2021 odotetaan ripeän taloudellisen elpymisen vuotta. Elpyminen painottuu vuoden jälkipuoliskolle, mutta jo keväällä nähtiin elpymisen lähteneen käyntiin eri maissa. Elpymisen ja talousnäkyvien parantumisesta saamme kiittää ripeää rokotekehitystä, mikä on mahdollistanut rokottamisen etenemisen ja sitä myötä talousnäkyvien kirkastumisen. Lisäksi finanssipoliittinen ja rahapoliittinen elvytys tukevat osaltaan talouksien nousua koronakuopasta.

Vuoden ensimmäisellä puoliskolla rokottaminen eteni nopeasti alun takkuilun jälkeen. Isoista talouksista USA:ssa ja Iso-Britanniassa rokottaminen on edennyt nopeimmin, kun Euroopassa päästiin liikkeelle pienellä viiveellä. Kiinassa rokotusten käynnistyminen alkoi myöhemmin, mutta siellä on tautitilannekin pysynyt hyvänä.

Rokotusten edetessä on myös tautirintamalla otettu ajoittain takapakkia. Globaalisti toistaiseksi korkeimmat tartuntamäärät nähtiin huhtikuussa ja etenkin Intiassa tilanne oli vaikea. Senkin jälkeen yksittäisiä tautiryypäitä on nähty eri puolilla maailmaa ja rajoitustoimia on otettu jälleen käyttöön. Alkuvuotta leimaakin köyden veto rokottamisen ja tautitapausten välillä.

Talouden näkymät ovat kuitenkin parantuneet samalla kun rokotukset ovat edenneet. Jo alkuvuonna erilaiset luottamusindikaattorit osoittivat nousua ja kertoivat niin yritysten kuin kuluttajienkin luottamuksen noususta. Teollisuus on pitänyt pintansa kohtuullisen hyvin ja edes tartuntojen määrän kasvu alkuvuonna ei aiheuttanut suurta shokkia teollisuustuotantoon. Palvelusektorilla tilanne on toinen ja monen palvelusektorin yrityksen näkymät kulkevat käsi kädessä rajoitustoimien kanssa. Kun rajoitustoimia kevään mittaan höllennettiin, on se näkynyt myös palvelusektorin luottamuksen palautumisena.

Eri ennustelaitokset ovat kevään mittaan nostaneet ennusteitaan globaalille talouskasvulle. Esimerkiksi kansainvälinen valuuttarahasto IMF arvioi maaliskuun lopulla, että maailmantalous kasvaa 6 % vuonna 2021. Kiinassa koronakriisin aiheuttama kuoppa BKT:ssa on jo kurottu umpeen. USA:ssa talouskasvun odotetaan olevan erittäin vahvaa ja voimakkaat elvytystoimet osaltaan voimistavat kasvua. Eurooppa seuraa USA:ta viiveellä ja kasvun odotetaan olevan vaisumpaa, mutta myös Euroopassa nähdään varsin ripeää elpymistä.

Talouden elpymisen lähtiessä käyntiin myös pelot inflaation kiihtymisestä ovat lisääntyneet. Kevään aikana monissa maissa onkin mitattu korkeampia inflaatiolukuja, kuin mitä pitkään aikaan on nähty. Markkinoiden konsensus odottaa, että valtaosa inflaation kiihtymisestä on väliaikaista ja selittyy talouden aukeamiseen liittyvillä tekijöillä. Riskit myös pidempiaikaiselle inflaation kiihtymiselle ovat toki olemassa.

Vaikka esimerkiksi sijoitusmarkkinoilla katse on jo siirtynyt koronan jälkeiseen aikaan, on tautiriski edelleen olemassa. Uusia nopeammin levittyviä virusvariantteja onkin nähty, mutta onneksi rokot-

teet edelleen tehoavat niihin. Mikäli näin ei olisi, voisi talouden näkyvät myös muuttua nopeasti jälleen heikommiksi.

Korkoympäristö

Euroalueen lyhyet korot ovat pysyneet lähes muuttumattomina katsauskauden ajan. Sen sijaan pitkät korot ovat olleet nousussa aina toukokuun puoliväliin asti, jonka jälkeen on nähty lievää laskua. Koska euribor-korot ovat hallitseva korkosidonnaisuuden muoto antolainauksessa on näiden viitekorkojen matala taso ja lyhyen korkokäyrän tasaisuus yhä ollut haasteellista pankkitoiminnan korkokatteelle katsauskauden aikana.

Euroopan Keskuspankin TLTRO - ohjelman hyväksikäyttö on vähentänyt finanssisektorin velkaemittointia huomattavassa määrin. Tämän johdosta velkapääomamarkkinoille syntyi katsauskauden aikana ylikysyntää velkaemissioista mikä puolestaan on johtanut matalampiin luottomarginaaleihin tukku-markkinoilla. Katsauskauden lopussa tämä kehitys on kuitenkin alkanut tasoittua. Euroalueen valtionlainamarkkinoilla tuottoerot pysyivät vakaina vuoden ensimmäisellä puoliskolla.

Sijoitusmarkkinat

Vuoden ensimmäinen puolisko oli sijoitusmarkkinoiden näkökulmasta hyvä. Talouskasvun asteittainen elpymisen ja osakemarkkinoiden hyvät tulokset johtivat osakekurssien nousuun. Kehittyvillä markkinoilla pandemian vaikutukset olivat edelleen nähtävissä voimakkaammin ja myös osakekurssien kehitys oli kehittyneitä markkinoita alhaisempi. Markkinoiden odotukset keskuspankkien rahapolitiikan osalta kääntyivät kohti rahapolitiikan kiristymistä. Tämä yhdessä inflaation nousun kanssa johti korkojen nousuun sekä Euroopassa että Yhdysvalloissa. Yrityslainamarkkinoilla luottoriskimarginaalit laskivat vahvan kysynnän tukemana, mikä tuki yrityslainojen tuottoja nousevien korkojen ympäristössä. Sijoittajien luottamus ja riskinottohalukkuus säilyivät vahvoina pandemiasta elpymisen edetessä.

Suomen taloustilanne

Suomen talous on pärjännyt muita Euroopan maita paremmin koronavuorissa. Suomen BKT:n laski 2,8 % vuonna 2020, mikä on selvästi vähemmän kuin euroalueella keskimäärin. Suomen hyvä menestys on monen tekijän summa. Taudinhallinta on osoittautunut Suomessa kohtuullisen onnistuneeksi ja lisäksi Suomen talouden rakenne myös puoltaa pienempää pudotusta, sillä meillä palvelusektorin ja esimerkiksi turismin rooli on monia maita pienempi. Lisäksi etä-

töihin siirtyminen on sujunut sutjakkaasti hyvien digivalmiuksien ansiosta.

Kuten muuallakin, myös Suomessa aktiviteetin pudotus on ollut suurinta palvelusektorilla. Myös toimialan sisällä erot ovat suuria. Eniten ovat kärsineet majoitus- ja ravitsemisala, kuljetus, viihde ja virkistysalat. Sen sijaan esimerkiksi informaatio- ja viestintäsektori on jopa kasvanut koronan aikana. Teollisuus ja rakentaminen ovat pitäneet pintansa hyvin koronan aikana ja vähittäiskauppa on jopa hyötynyt koronasta. Korona on siis kohdellut eri alojen yrityksiä kovin eri tavoin.

Maailmantalouden elpymisen käynnistyminen heijastuu jo Suomenkin talouteen. Esimerkiksi teollisuuden tilaukset ovat tuoreimpien tilastojen mukaan ripeässä kasvussa ja vientikin on piristynyt.

Yritysten konkurssit olivat vuonna 2020 jopa normaalia matalammalla tasolla, mikä selittyy ainakin osittain konkurssilainsäädännön muutoksella, jolla väliaikaisesti vaikeutettiin yritysten hakemista konkurssiin. Tämä väliaikainen lainsäädäntö loppui tammikuun 2021 lopussa, mutta senkään jälkeen ei odotettua konkurssiaaltoa ole näkynyt. Yritykset ovat ainakin pintapuolin selvinneet koronasta kohtuullisen hyvin.

Myös kotitaloudet on kokonaisuutena selvinneet koronavuorista hyvin. Työttömyys on hieman nousut, mutta pelättyä massatyöttömyyttä ei nähty. Keväällä 2021 työttömyys on jatkanut laskuaan, mutta taso on edelleen hieman koronavuorista edeltänyttä korkeammalla. Kotitalouksien palkkasumma on keväällä 2021 ollut jo korkeammalla tasolla kuin ennen koronavuorista vuonna 2019. Yksi koronavuorin ilmentymä on se, että kotitalouksien säästämisaste on noussut. Tämä mahdollistaa ripeän kulutuksen elpymisen, kun rajoitustoimia asteittain puretaan.

Asuntomarkkinat Suomessa

Asuntomarkkinat ovat olleet vilkkaat kesästä 2020 lähtien. Normaalia kausivaihtelua, eli markkinoiden rauhoittumista vuodenvaihteen tienoilla ei tapahtunut. Kausivaihtelua eri asuntotyyppeiden välillä ei myöskään tapahtunut, vaan mm. omakotitalo- ja vapaa-ajankohdekauppa jatkui vilkkaana myös talvikuukausina. Syitä on monia, mutta tärkeimpinä ovat lisääntyneen etätöiden tuoma lisätilarive ja halu parantaa asumistasoa, lisääntyneet säästöt ja alhainen korkotaso. Asuntokauppoja olisi varmasti tehty vielä enemmänkin, mutta moni asiakas on halunnut löytää ensiksi uuden asunnon ennen nykyisen asunnon myynnin käynnistämistä. Tämä on padonnut tarjontaa.

Ajanjaksolla tammi-toukokuu 2021 vanhojen asuntojen kauppamäärä kasvoi 33,5 % viime vuodesta ja viiden vuoden hintamuutos on ollut 25,7 % (lähde: Kiinteistönvälitysalan keskusliiton Hintaseuran tapalvelu, eli HSP). Vanhojen kerrostaloasuntojen kauppamäärä ko. ajanjaksolla kasvoi 36,8 %, rivitalojen 31,6 % ja omakotitalojen 27,9 %. Viiden vuoden hintamuutoksena on omakotitalojen hinnat vahvistuneet eniten, eli 25,9 %. Myydyissä vanhoissa asunnoissa kauppamäärät ovat kasvaneet muualla Suomessa (36 %) enemmän kuin suurissa kaupungeissa (31,7 %). Myös jokaisessa maakunnassa kasvu on ollut merkittävää viime vuoteen verrattuna. Maakunnista voimakkain kasvu on ollut Kanta-Hämeessä, Keski-Pohjanmaalla sekä Kymenlaaksossa.

Kysynnän ylittäessä monin paikoin tarjonnan on hintataso vahvistunut selkeästi. Toukokuussa PK-seudulla vanhojen kerrostaloasuntojen hintakehitys oli 8,7 % edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Sama vertailu osoittaa isoissa kaupungeissa (ei PK-seutu) 5,6 %, Turussa 10,6 %, Tampereella 6,3 % sekä Oulussa 4 %. Myös paikkakuntien sisällä hintojen kehityksessä on suurta hajontaa.

Rakennusteollisuus RT ry:n maaliskuun suhdannekatsauksen mukaan asuntotuotanto nousi viime vuonna vastoin odotuksia lähes 41 000:een asuntoon, kun asuntokauppa on käynyt poikkeuksellisen vilkkaasti. Asuntorakentamisen arvioidaan pysyvän myös tänä vuonna hyvällä tasolla, vaikka se on hidastumassa noin kymmenellä prosentilla. Ensi vuonna aloitusten määrän ennakoidaan laskevan 34 000:een asuntoon. HSP:n mukaan alkuvuoden aikana uudistaloasuntojen kauppamäärä on lisääntynyt 80,6 % edellisen vuoden vastaavaan aikaan ja myös viiden vuoden aikana kasvu on ollut yhteensä 38,5 %. Valtaosa rakentamisesta on keskittynyt suuriin kaupunkeihin.

Vapaa-ajanasuntokauppa on käynyt vilkkaasti keskeytyksettä nyt vuoden ja tämän vuoden alun aikana se on lisääntynyt 32 %. Viiden vuoden kasvu on ollut yhteensä 75,8 %. Kauppaa on tehty edullisista kuivan maan mummon mökeistä kalliisiin laskettelukeskusten huviloihin. Kauppamäärää on hillinnyt vähäinen tarjonta. Aiempi oletus trendistä, että nuoremmat sukupolvet eivät haluaisi enää ostaa vapaa-ajanasuntoja on osoittautunut vääräksi.

Säästöpankkiryhmän tulos ja tase

Säästöpankkiryhmän tunnusluvut

(1 000 euroa)	1-6/2021	1-6/2020	1-12/2020
Liikevaihto	180 185	149 068	337 938
Korkokate	81 380	79 736	160 967
% liikevaihdosta	45,2 %	53,5 %	47,6 %
Tulos ennen veroja	43 407	10 637	66 740
% liikevaihdosta	24,1 %	7,1 %	19,7 %
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	165 518	132 631	306 588
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-119 848	-112 576	-220 157
Kulu-tuottosuhte	72,4 %	84,9 %	71,8 %
Taseen loppusumma	13 169 456	12 695 573	13 097 063
Oma pääoma	1 192 716	1 109 803	1 155 709
Oman pääoman tuotto %	3,7 %	1,4 %	4,6 %
Kokonaispääoman tuotto %	0,3 %	0,1 %	0,4 %
Omavaraisuusaste %	9,1 %	8,7 %	8,8 %
Vakavaraisuussuhde %	19,9 %	18,4 %	19,1 %
Arvon alentumistappiot rahoitusvaroista	-2 050	-9 454	-19 760

Tuloskehitys (vertailutieto 1-6/2020)

Säästöpankkiryhmä teki erittäin hyvän tuloksen vuoden 2021 ensimmäisellä puoliskolla. Säästöpankkiryhmän tulos ennen veroja oli 43,4 (10,6) miljoonaa euroa. Kauden tulos oli 35,0 (7,6) miljoonaa euroa.

Säästöpankkiryhmän asiakasliiketoiminta kehittyi hyvin. Korkokate kasvoi 2,1 prosenttia ollen 81,4 (79,7) miljoonaa euroa. Korkokatteen kasvua selittää kasvanut luotonanto sekä korkokulujen alentuminen. Korkotuotot yhteensä olivat 90,5 (91,9) miljoonaa euroa, josta korkotuotot asiakkaiden lainoista ja saamisista olivat 72,1 (71,7) miljoonaa euroa. Korkoriskien hallinnassa käytettävien johdannaisten osuus korkokatteesta oli 11,2 (12,6) miljoonaa euroa. Korkokulut laskivat 24,8 prosenttia 9,1 (12,1) miljoonaan euroon.

Palkkiotuotot ja -kulut, netto kasvoi 14,4 prosenttia 55,1 (48,1) miljoonaan euroon. Maksuliikennepalkkiot kasvoivat 7,5 prosenttia ollen 23,1 (21,5) miljoonaa euroa. Varallisuudenhoidon palvelut kehittyivät hyvin katsauskaudella ja rahastopääomat kasvoivat 4,2 miljardiin euroon kasvattaen rahastoista saatuja palkkiota 30,4 prosenttia 19,1 (14,7) miljoonaan euroon. Luotonannon palkkiot olivat 10,6 (9,4) miljoonaa euroa.

Positiivinen markkinavire tuki Säästöpankkiryhmän sijoitustoimintaa. Sijoitustoiminnan nettotulos oli 10,7 (-9,4) miljoonaa euroa.

Henkivakuutustoiminnan nettotuotot olivat 10,6 (7,4) miljoonaa euroa. Vakuutusmaksutulo parani vertailukaudesta ja oli 61,8 (59,7) miljoonaa euroa. Korvauskulut laskivat ja olivat 37,0 (41,5) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 7,8 (6,8) miljoonaa euroa.

Säästöpankkiryhmän liiketoiminnan tuotot olivat yhteensä 165,5 (132,6) miljoonaa euroa. Tuottojen nousu johtui sekä sijoitustoiminnan nettotuottojen kasvusta että erittäin hyvästä asiakasliiketoiminnan tuloksesta.

Säästöpankkiryhmä liiketoiminnan kulut kasvoivat 6,5 prosenttia 119,9 (112,6) miljoonaan euroon. Henkilöstökulut kasvoivat 9,3 prosenttia 50,5 (46,2) miljoonaan euroon. Henkilöstön määrä 30.6.2021 oli 1 430 (1 405).

Muut hallintokulut olivat 42,5 (40,9) miljoonaa euroa. ICT-kulut nousivat 8,8 prosenttia 26,0 (23,9) miljoonaan euroon. Muut henkilöstökulut laskivat 2,1 (2,7) miljoonaan euroon.

Muut liiketoiminnan kulut olivat 17,7 (16,1) miljoonaa euroa. Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä olivat 9,1 (9,4) miljoonaa euroa.

Ryhmän kulu-tuottosuhte oli 72,4 (84,9) prosenttia. Sijoitustoiminnan nettotuottoihin sisältyvä realisoitumattomien arvomuutosten aiheuttama tulosvolatiliteetti vaikuttaa merkittävästi ryhmän kulu-tuottosuhteen tasoon.

Säästöpankkiryhmän tulosta heikentäviä rahoitusvarojen arvonalentumisia kirjattiin yhteensä -2,0 (-9,5) miljoonaa euroa, joista -3,2 (-7,7) miljoonaa euroa kirjattiin luotoista ja muista saamisista. Arvonalentumiset muista rahoitusvaroista olivat 1,2 (-1,8) miljoonaa euroa. Arvonalentumiset rahoitusvaroista sisältävät odotettavissa olevien luottotappioiden muutoksen, lopulliset luottotappiot sekä luottotappioiden palautukset asiakkaille myönnetystä lainoista ja taseen ulkopuolisista sitoumuksista. Odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) määrä lainoista ja muista saamisista oli -0,6 (-4,6) miljoonaa euroa ja sijoitusomaisuudesta 1,2 (-1,8) miljoonaa euroa. Toteutuneiden nettoluottotappioiden määrä lainoista ja muista saamisista oli katsauskaudella -2,7 (-3,1) miljoonaa euroa.

Tase ja rahoitus (vertailutieto 31.12.2020)

Säästöpankkiryhmän tase oli katsauskauden lopulla 13,2 (13,1) miljardia euroa. Säästöpankkiryhmän kokonaispääoman tuotto oli 0,3 (0,4) prosenttia.

Lainat ja saamiset asiakkailta olivat 9,5 (9,3) miljardia euroa, jossa oli kasvua 2,6 prosenttia. Lainat ja saamiset luottolaitoksilta olivat 128,1 (109,1) miljoonaa euroa. Säästöpankkiryhmän sijoitusomaisuus oli 1,0 (1,2) miljardia euroa. Henkivakuutustoiminnan varat olivat 1 133,0 (1 022,6) miljoonaa euroa.

Säästöpankkiryhmän velat asiakkaille olivat 7,8 (7,8) miljardia euroa. Velat luottolaitoksille olivat 435,0 (389,9) miljoonaa euroa. Liikkeeseen lasketut velkakirjat olivat 2,5 (2,6) miljardia euroa. Katsauskaudella erääntyi 300 miljoonan euron vakuudeton seniorimuotoinen julkinen emissio ja liikkeeseen laskettiin yhteensä 111,5 miljoonaa euroa vakuudettomia seniorimuotoisia joukkovelkakirjalainoja private placement pohjaisina. Henkivakuutustoiminnan velat olivat 1 057,6 (957,2) miljoonaa euroa.

Säästöpankkiryhmän oma pääoma oli 1,2 (1,2) miljardia euroa. Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta oli 1,4 (1,4) miljoonaa euroa. Muihin laajan tuloksen eriin kirjattava käyvän arvon muutos oli katsauskaudella 2,3 (-1,5) miljoonaa euroa. Rahavirran suojauksen vaikutus oman pääoman muutokseen oli -0,5 (-0,5) miljoonaa euroa. Säästöpankkiryhmän oman pääoman tuotto oli 3,7 (4,6) prosenttia.

Yhteenlaskettu pääomavaade,%

30.6.2021	Vähimmäisvaade	Pilari II (SREP) -lisäpääomavaade	Kiinteä lisäpääomavaade	Vastasyklinen pääomapuskuri	Yhteenlaskettu pääomavaade
CET1	4,50	1,25	2,50	0,01	8,26
AT1	1,50	0,00			1,50
T2	2,00	0,00			2,00
Yhteensä	8,00				11,76

Säästöpankkiryhmän luottosalkun laatu on edelleen hyvällä tasolla ja suurin osa luotoista on vakuudellisia. Säästöpankkiryhmällä ei ole merkittäviä riskikeskittyymiä toimialoilla, jotka ovat erityisesti kärsineet koronaviruspandemiasta. Taseen tappiota koskeva odotettavissa olevien luottotappioiden vähennys erä lainoista ja saamisista oli katsauskauden lopussa 44,5 (31.12.2020: 43,7) miljoonaa euroa, eli 0,46 (31.12.2020: 0,44) prosenttia lainoista ja saamisista. Säästöpankkiryhmän järjestämättömät saamiset pysyivät kohtuullisella tasolla 1,61 prosenttia lainoista ja saamisista.

Vakavaraisuus ja riskiasema

Vakavaraisuus ja vähimmäisomavaraisuusaste

Katsauskauden lopussa Säästöpankkien yhteenliittymän pääomarakenne oli vahva ja koostui suurimmaksi osaksi ydinpääomasta (CET1). Omat varat yhteensä olivat 1 103,9 (1 075,7) miljoonaa euroa, josta ydinpääoman osuus oli 1 100,4 (1 069,6) miljoonaa euroa. Ydinpääoman kasvu johtui pääosin katsauskauden voitosta. Säästöpankkien yhteenliittymällä ei ole ensisijaista lisäpääomaa. Toissijaisia pääomia (T2) oli 3,4 (6,1) miljoonaa euroa, joka koostui katsauskaudella debentuurilainoista. Riskipainotetut erät olivat 5 560,0 (5 638,8) miljoonaa euroa, eli 1,4 prosenttia pienemmät kuin viime vuoden lopussa. Riskipainotettujen saamisten lasku johtui vakavaraisuusasetuksen muutokseen perustuvasta pk-tukikertoimen laajennuksesta ja rahastosijoitusten lunastuksista. Riskipainotettujen saamisten kasvu oli suurinta yrityssaamisissa sekä eräänntyneissä saamisissa, jossa kasvua selitti uuden maksukyvyttömyyden määritelmän käyttöönotto. Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuussuhde oli 19,9 (19,1) prosenttia ja ydinvakavaraisuussuhde oli 19,8 (19,0) prosenttia.

Säästöpankkien yhteenliittymän pääomavaade oli 653,8 (663,0) miljoonaa euroa. Pääomavaatimuksen koostumus on kuvattu alla olevassa taulukossa. Säästöpankkien yhteenliittymän pääomavaatimus koostuu vakavaraisuusasetukseen perustuvasta 8 prosentin vähimmäisvaateesta, Finanssivalvonnan asettamasta harkinnan varaisesta Pilari 2 lisäpääomavaateesta, luottolaitoslakiin perustuvasta kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta sekä ulkoisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

Finanssivalvonnan 4.7.2019 tekemä päätös uudesta pilari 2 pääomavaatimuksesta tuli voimaan 31.3.2020, jonka seurauksena Säästöpankkien yhteenliittymälle asetettu pilari II -pääomavaatimus nousi 0,5 prosentista 1,25 prosenttiin. Vaatimuksen määrä perustuu EKP:n LSI-pankkeja koskevaan SREP (Supervisory Review and Evaluation Process) -metologiaan, jossa lisäpääomavaadeprosentti perustuu valvojan arvion kokonaisarvosanaan. Lisäpääomavaatimus tulee täyttää ydinpääomalla, koskee Säästöpankkien yhteenliittymää ja on voimassa enintään kolme vuotta 31.3.2023 asti.

Finanssivalvonnan johtokunta päätti kokouksessaan 6.4.2020 järjestelmäriskipuskurin poistamisesta suomalaisilta luottolaitoksilta, jonka seurauksena Säästöpankkien yhteenliittymän pääomavaatimus aleni 1 prosenttiyksikköä. Finanssivalvonnan päätöksen tavoitteena on lieventää koronaviruspandemian kielteisiä vaikutuksia finanssimarkkinoiden vakauteen sekä edistää luottolaitosten kykyä raahoittaa taloutta.

Finanssivalvonnan johtokunta päätti kokouksessaan 29.6.2021 muuttaa enimmäisluototussuhdetta niin, että muiden kuin ensiasunnon ostajien enimmäisluototussuhdetta lasketaan 5 prosenttiyksiköllä 85 prosenttiin. Muutos tulee voimaan 1.10.2021. Lisäksi Finanssivalvonta päätti olla asettamatta muuttuvaa lisäpääomavaatimusta, jonka suuruus voi vaihdella 0-2,5 prosenttia riskipainotettujen saamisten yhteismäärästä. Finanssivalvonta ei ole asettanut Säästöpankkien yhteenliittymälle ns. O-SII-lisäpääomavaatimusta.

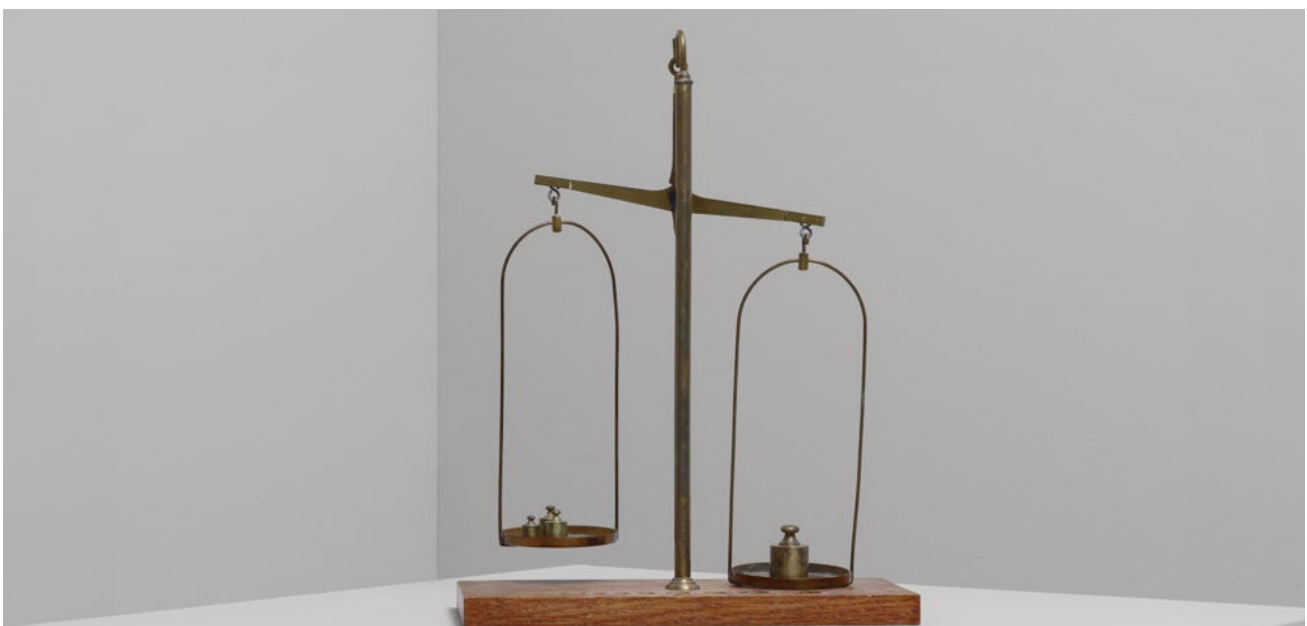
Suomessa makrovakauspoliittisesta päätöksenteosta vastaa Finanssivalvonnan johtokunta. Päätökset muuttuvasta lisäpääomavaateesta ja asuntolainojen

enimmäisluototussuhteesta tehdään neljännesvuosittain, kansallisesti merkittävistä luottolaitosten lisäpääomavaatimuksista (ns. O-SII-puskureista) vuosittain ja järjestelmäriskipuskureista vähintään joka toinen vuosi.

Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä Yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistussuoksia omien varojen instrumenteista laskettaessa omia varoja yksittäisen pankin tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt luvan soveltaa 0 prosentin riskipainoa Yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuisiin. Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetukseen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010).

Finanssivalvonta on antanut Yhteenliittymälain mukaisen luvan Säästöpankkien yhteenliittymän Keskusyhteisönä toimivalle Säästöpankkiliitto osk:lle päättää, ettei sen jäsenluottolaitoksiin sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) kuudennen osan ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin säädöksissä säädettyjä luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia. Keskusyhteisölle myönnetty lupa kattaa myös 28.6.2021 voimaan tulleen NSFR-vaateen.

Säästöpankkien yhteenliittymän luotto- ja vastapuoliriskin pääomavaade lasketaan standardimenetelmällä ja operatiivisen riskin pääomavaade perusmenetelmällä. Markkinariskin pääomavaade lasketaan perusmenetelmällä valuuttapositioille, mikäli kokonaisnettovaluuttapositio on yli 2 prosenttia omien varojen yhteismäärästä. Säästöpankkien yhteenliittymällä ei ole kaupankäyntivarastoa ja Yhteenliittymän liiketoimintaan ei kuulu hyödykeriskin ottaminen.

Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuuslaskennan pääerät

Omat varat (1 000 euroa)	30.6.2021	31.12.2020
Ydinpääoma ennen lakisäätteisiä oikaisuja	1 145 190	1 115 019
Ydinpääomaan tehtävät lakisäätteiset oikaisut	-44 774	-45 441
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	1 100 416	1 069 578
Ensisijainen lisäpääoma ennen lakisäätteisiä oikaisuja		
Ensisijaiseen lisäpääomaan tehtävät lakisäätteiset oikaisut		
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)		
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1)	1 100 416	1 069 578
Toissijainen pääoma ennen lakisäätteisiä oikaisuja		
Toissijaiseen pääomaan tehtävät lakisäätteiset oikaisut		
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	3 448	6 089
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	1 103 864	1 075 667
Riskipainotetut erät yhteensä	5 559 982	5 638 817
josta luottoriskin osuus	4 915 049	4 980 108
josta vastuun arvonoikaisuriski (CVA)	127 831	111 723
josta markkinariskin osuus		29 883
josta operatiivisen riskin osuus	517 102	517 102
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	19,8 %	19,0 %
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	19,8 %	19,0 %
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	19,9 %	19,1 %
Pääomavaatimus		
Omat varat yhteensä	1 103 864	1 075 667
Pääomavaatimus yhteensä *	653 818	663 015
Josta Pilari II lisäpääomavaatimusten osuus	69 500	70 485
Pääomapuskuri	450 269	412 652

* Pääomavaatimus muodostuu lakisäätteisestä vähimmäisvakavaraisuusvaateesta 8 %, luottolaitoslain mukaisesta kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 %, Finanssivalvonnan asettamasta 1,25 % Pilari 2 vaatimuksesta ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

Vähimmäisomavaraisuusaste

Säästöpankkien yhteenliittymän vähimmäisomavaraisuusaste oli 8,9 (8,7) prosenttia ylittäen selvästi 28.6.2021 voimaan tuleen sitovan 3 % vähimmäisvaateen. Vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) kuvaa luottolaitoksen velkaantumistasetta ja se lasketaan jakamalla ensisijainen pääoma vastuiden kokonaismäärällä. Vertailuajankohdan tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia, koska niissä ei ole otettu huomioon katsauskaudella voimaan tulleita vakavaraisuusasetuksen muutoksia. Säästöpankkien yhteenliittymä seuraa liiallista velkaantumista osana vakavaraisuuden hallintaprosessia.

Vähimmäisomavaraisuusaste

(1 000 euroa)	30.6.2021	31.12.2020
Ensisijainen pääoma	1 100 416	1 069 578
Vastuiden kokonaismäärä	12 388 999	12 286 958
Vähimmäisomavaraisuusaste	8,9 %	8,7 %

Pilari III raportilla on esitetty EU:n vakavaraisuusasetus N:o 575/2013 mukaiset tiedot Säästöpankkien yhteenliittymän konsolidointiryhmän vakavaraisuudesta.

Kriisintarkaisuunitelma

Euroopan parlamentin ja unionin direktiivi 2014/59/ EU luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisintarkaisukehyksestä tuotiin kansallisesti voimaan 1.1.2015 alkaen (Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisintarkaisusta). Kriisintarkaisulain toteuttamiseksi perustettiin Rahoitusvakausvirasto (Laki rahoitusvakausvirastosta, 1995/2014). Rahoitusvakausvirasto asetti huhtikuussa 2021 Säästöpankkien yhteenliittymälle sekä Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:lle omien varojen ja hyväksyttävien velkojen vähimmäisvaatimuksen (MREL-vaade). Vaade tulee voimaan Säästöpankkien yhteenliittymän osalta täysimääräisenä 1.1.2022 alkaen ja Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:n osalta siirtymäsäännöksiin 1.1.2022 alkaen. Vaadetta ei kohdisteta jäsenluottolaitoksiin tai Sp-Keskuspankkiin. MREL-vaade on luonteeltaan Pilari 2 -tyyppinen minimivaade, joka on täytettävä jatkuvasti. Rahoitusvakausvirasto päätti, että Säästöpankkien yhteenliittymään sovellettava MREL-vaade on 19,49 % kokonaisriskin määrästä tai 5,91 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi. Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:n MREL-vaatimus on täysimääräisenä 1.1.2024 alkaen 15,71 % kokonaisriskin määrästä tai 5,91 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi. Kokonaisriskin perusteella lasketun vaatimuksen lisäksi on jatkuvasti täytettävä laitostokohdainen kokonaislisäpääomavaatimus.

Riskiasema

Säästöpankkiryhmän riskiasema on pysynyt edelleen hyvällä tasolla. Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuus on hyvä, luottosalkun laatu on edelleen hyvällä tasolla ja suurin osa luotoista on vakuudelli-

sia. Säästöpankkiryhmällä ei ole merkittäviä riskikeskittyviä toimialoilla, jotka ovat erityisesti kärsineet koronaviruspandemiasta. Säästöpankkiryhmän järjestämättömät saamiset ovat pysyneet kohtuullisella tasolla koronaviruspandemiasta sekä 1.1.2021 voimaan tulleen aiempaa laajemman maksukyvyttömyysmääritelmän käyttöönotosta huolimatta.

Säästöpankkiryhmän riskienhallinta ja sisäinen valvonta ovat osa Säästöpankkiryhmän ja Säästöpankkien yhteenliittymän sisäistä valvontaa sekä keskeinen osa ryhmän operatiivista toimintaa. Keskusyhteisön hallituksen vastuulla on ohjata Yhteenliittymän toimintaa. Se antaa maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi siihen kuuluville yrityksille ohjeita riskien hallinnasta, luotettavasta hallinnosta, sisäisestä valvonnasta sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamisesta Yhteenliittymän tilinpäätöksen laatimisessa.

Keskusyhteisö hyväksyy sisäisen valvonnan järjestämisen periaatteet. Keskusyhteisöön on perustettu liiketoiminnasta riippumattomat toiminnot varmistamaan tehokkaan ja kattavan sisäisen valvonnan kaikille Säästöpankkien yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään kuuluville yhtiöille. Toimintojen tehtävät:

- Riippumaton riskienvalvonta
- Säännösten noudattamisen varmistamisesta vastaava toiminto (compliance)
- Sisäisen tarkastuksen toiminto

Säästöpankkiryhmän riskienhallinnan menetelmätapoja ylläpidetään ja kehitetään Keskusyhteisön riippumattoman riskienvalvonnan toimesta. Näin varmistetaan, että myös kaikki uudet ja olennaiset,

mutta myös aikaisemmin tunnistamattomat riskit, tukevat liiketoimintojen riskienhallinnan piiriin.

Merkittävät tai riskipitoiset sitoumukset tehdään kollegiaalisen päätöksentekomenettelyn mukaisesti, ja valtuuksien käyttö on rajattu limiiteillä. Liiketoimintaa ja prosesseja ohjataan sisäisillä toimintaohjeilla, joiden noudattamista ja ajantasaisuutta valvotaan. Tehdyt päätökset ja merkittävät liiketoimet dokumentoidaan ja arkistoidaan. Olennainen osa riskienhallintaa suoritetaan päivittäisissä varmistuksissa. Tehtyjen päätösten toimeenpanoa seurataan hyväksymisillä, todentamisilla, varmistuksilla, täsmäytyksillä sekä seuranta- ja poikkeamisraporteilla. Merkittävimmät Säästöpankkiryhmän toimintaan liittyvät riskit ovat luottoriski, likviditeettiriski, korkoriski, operatiivinen riski ja erilaiset liiketoimintariskit.

Ryhmän riskeistä ja riskienhallinnasta kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen riskienhallinnan liitetiedoissa liitteessä 5.

Luottoluokitukset

S&P Global Ratings (S&P) vahvisti 22.1.2021 Säästöpankkiryhmän keskusluottolaitoksena toimivan Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n pitkäaikaisen luottoluokituksen tasoksi A- ja lyhytaikaisen luottoluokituksen tasoksi A-2. Näkymät säilyivät negatiivisina.

Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj on osa Säästöpankkien yhteenliittymää. Säästöpankkien Keskuspankin rooli on varmistaa Säästöpankkiryhmän likviditeetti ja varainhankinta. Keskuspankki hankkii varoja

ja operoi ryhmän puolesta raha- ja pääomamarkkinoilla ja hoitaa maksujenvälityksen. Keskuspankki huolehtii myös ryhmän sisäisestä likviditeetin tasauksesta.

Toiminta ja tulos liiketoimintasegmenteittäin

Pankkitoiminta

Säästöpankkien henkilöasiakkaiden asiakastyytyväisyys ja asiakaskokemus nousivat edelleen vuoden 2021 alkupuolikon aikana. Säästöpankkien asiakasneuvottelujen suosittelemiseksi (NPS) oli keskimäärin 81. Asiakaskohtaamisten volyymin siirtyminen etäkanaviin ja verkkoneuvotteluiksi jatkui. Myös sopimusten digitaalisen allekirjoittamisen käyttö lisääntyi Säästöpankin henkilöasiakasliiketoiminnassa edelleen alkuvuoden 2021 aikana ja valtaosa henkilöasiakkaiden luottoasiakirjoista allekirjoitettiin sähköisesti. Digitaalisten palveluiden kehittyminen vahvisti Säästöpankkiryhmän kyvykkyyttä tarjota asiakkailleen paras henkilökohtaisten ja digitaalisten palvelujen kokonaisuus. Säästöpankkien henkilöasiakaskannan rakenne kehittyi alkuvuoden aikana edelleen positiivisesti. Säästöpankin palveluja laajasti käyttävien ja asiointinsa Säästöpankkiin keskittäneiden henkilöasiakkaiden määrä kasvoi 2,6 prosenttia.

Säästöpankkien yritysasiakkaiden asiakastyytyväisyys ja asiakaskokemus kohosivat alkuvuoden 2021 aikana edelleen ollen erittäin vahvalla tasolla. Säästöpankkien asiakasneuvottelujen suosittelemiseksi (NPS) yritysasiakkaiden osalta oli 82. Viimeisimmäs-

sä EPSI Rating-tutkimuksessa Säästöpankki nousikin ensimmäistä kertaa yritysasiakkaissa niin asiakasuskollisuudessa kuin asiakastyytyväisyydessä voittajaksi. Yritysasiakkaiden sähköinen asiakassopimusten allekirjoituksen käyttö lisääntyi edelleen vuoden 2021 alkupuoliskolla. Säästöpankkien palveluja laajasti käytävien yritys- sekä maa- ja metsätalousyrittäjien määrä kasvoi alkuvuoden aikana 3,2 prosenttia kasvun painottuessa aiempaa suurempiin pienyrityksiin. Tämä näkyi myös Säästöpankkien yritys- sekä asuntoyhteisörahoituksen volyymin kasvussa, joka ylitti molemmissa asiakasryhmissä selkeästi keskimääräisen markkinakäytön. Lainaturvien kysyntä jatkui katsauskaudella hyvänä parantuen kesää kohti rahoituksen kysynnän mukana.

Säästöpankkiryhmä käynnisti vuonna 2019 peruspankkijärjestelmän uudistamisen. Peruspankkijärjestelmä pohjautuu Temenos-tekniikkaan ja sen toimittaa Oy Samlink Ab. Toimituksen kokonaishinta Säästöpankkiryhmälle on noin 28,9 miljoonaa euroa ja aktivoidut kustannukset kauden lopussa olivat yhteensä 8,9 miljoonaa euroa. Hankkeen aikataulua tullaan tarkentamaan loppuvuoden aikana.

Säästöpankkiryhmän kiinnitysluotto- ja keskuspankkitoiminta

Säästöpankkiryhmään kuuluva Sp-Kiinnitysluotto-pankki Oyj:n tavoitteena on vahvistaa Säästöpankkiryhmän toimintaedellytyksiä kilpailukykyisen varainhankinnan kautta ja edistää omalla toiminnallaan Säästöpankkiryhmän strategian toteutumista. Sp-Kiinnitysluotto-pankki vastaa Säästöpankkiryhmän kiinteistöluottovakuudellisesta varainhankinnasta laskemalla liikkeeseen katettuja joukkolainoja. Säästöpankkiryhmän kiinnitysluotto-pankkitoiminta eteni katsauskaudella suunnitellusti.

Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj on Säästöpankkien omistama pankki, joka tuottaa Säästöpankeille erilaisia keskusluottolaitospalveluita. Säästöpankkien Keskuspankin toiminnan painopiste oli katsauskaudella Säästöpankkien palveluiden edelleen kehittämisessä. S&P Global Ratings (S&P) vahvisti 22.1.2021 Säästöpankkiryhmän keskusluottolaitoksena toimivan Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n pitkäaikaisen luottoluokituksen tasoksi A- ja lyhytaikaisen luottoluokituksen tasoksi A-2. Näkymät säilyivät negatiivisina.

Tuloskehitys (vertailutieto 1-6/2020)

Pankkitoiminnan tulos ennen veroja oli 23,6 (-3,7) miljoonaa euroa. Korkokate oli 81,5 (79,8) miljoonaa euroa, jossa kasvua oli 2,1 prosenttia. Palkkiotuotot ja

-kulut nettona olivat 36,1 (33,1) miljoonaa euroa, jossa oli kasvua 9,1 prosenttia. Sijoitustoiminnan nettuotot nousivat 10,7 (-9,6) miljoonaa euroon. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 7,9 (6,7) miljoonaa euroa.

Rahoitusvarojen arvonalentumiset olivat yhteensä -2,0 (-9,5) miljoonaa euroa. Lainojen ja saamisten arvonalentumiset olivat -3,2 (-7,7) miljoonaa euroa, joista odotettavissa olevien luottotappioiden määrä oli -0,6 (-4,6) miljoonaa euroa. Sijoitusomaisuudesta kirjattiin arvonalentumisia yhteensä 1,2 (-1,8) miljoonaa euroa.

Henkilöstökulut kasvoivat 33,6 (32,3) miljoonaa euroon. Pankkitoimintasegmentin henkilöstön määrä katsauskauden lopulla oli 940 (999). Liiketoiminnan muut kulut ja poistot kasvoivat 7,1 prosenttia 77,0 (71,9) miljoonaa euroon.

Pankkitoiminnan tase oli 12,0 (31.12.2020: 12,3) miljardia euroa, jossa laskua oli 2,5 prosenttia. Lainat ja saamiset asiakkailta kasvoivat 2,6 prosenttia 9,5 (31.12.2020: 9,3) miljardiin euroon. Asiakkailta saadut talletukset olivat 7,8 (31.12.2020: 7,8) miljardia euroa. Pankkitoiminnan sijoitusomaisuus oli 1,0 (31.12.2020: 1,4) miljardia euroa.

Varallisuudenhoidon palvelut

Varallisuudenhoidon palveluiden liiketoiminta kehittyi vuoden ensimmäisellä puolikkaalla hyvin. Talousnäköymien parantuminen ja positiivinen sijoitusmarkkinoiden kehitys koronarokotusten edetessä ovat tarjonneet hyvän ympäristön sijoittamisen tuotteiden ja palveluiden kysynnälle. Koronaviruspandemia ja siihen liittyvä epävarmuus vaikuttavat kuitenkin edelleen varallisuudenhoidon palveluiden liiketoimintaan. Säästöpankkiryhmä keskittyi katsauskaudella aktiiviseen asiakastyöhön ja laadukkaaseen, asiakastarpeen mukaiseen sijoituspalveluiden tuottamiseen. Palvelumme rahasto- ja vakuutus säästämisessä kehittyivät edelleen mm. sähköisissä kanavissa ja toimimme vuoden alussa valikoimiimme Sp-Kiinteistö erikoissijoitusrahaston. Sp-Henkivakuutuksen ja Sp-Rahastoyhtiön operatiivinen toiminta jatkuivat häiriöttöminä ja asiakaskokemus säilyi hyvällä tasolla koko katsauskauden.

Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimien sijoitusrahastojen merkinnät olivat katsauskaudella hyvällä tasolla ja lunastukset maltillisia. Sp-Rahastoyhtiön markkinaosuus kotimaisten rahastoyhtiöiden joukossa kasvoi 0,1 prosenttiyksikköä ja oli 30.6. 2,8 %.

Säästöpankkiryhmän säästöpankeissa uusia jatkuvia rahastosäästösopimuksia tehtiin 10,2 prosenttia edellisen vuoden vastaavaa jaksoa enemmän. Säästöpankkiryhmän rahastomerkinnoista 58,8 prosenttia tehtiin sähköisesti.

Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimat rahastopääomat ylittivät neljä miljardia euroa. Pääomat kasvoivat katsauskaudella 17,0 prosenttia ja olivat 30.6. 4,2 (3,6) miljardia euroa. Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimien varojen määrä oli 4,8 (4,1) miljardia euroa, kun mukaan luetaan varainhoitosopimusten perusteella hallinnoitava varallisuus. Nettomerkinnot Säästöpankkirahastoihin olivat 213,9 miljoonaa euroa. Rahastojen osuudenomistajien määrä kasvoi katsauskaudella 5,5 prosenttia. Rahastoissa oli 269 614 (255 501) osuudenomistajaa. Osuudenomistajilla mitattuna Sp-Rahastoyhtiö on Suomen neljänneksi suurin rahastoyhtiö.

Sp-Rahastoyhtiö hallinnoi katsauskauden päättyessä 33 sijoitusrahastoa, joista suurin rahasto oli Säästöpankki Korke Plus sijoitusrahasto 779,1 miljoonan euron pääomilla. Rahasto oli 38 064 osuudenomistajalla myös suurin osuudenomistajien määrällä mitattuna. Eniten uutta pääomaa Säästöpankkirahastoista keräsi Säästöpankki Ryhti sijoitusrahasto, jonka nettomerkinnot olivat katsauskaudella 45,7 miljoonaa euroa.

Säästohenkivakuutusten maksutulo oli katsauskaudella vertailukautta parempi. Sijoitussidonnaisten vakuutusten maksutulo kasvoi ja takaisinotot olivat maltillisia. Sp-Henkivakuutuksen vakuutussäästökanta ylitti ensimmäistä kertaa miljardi euroa. Katsauskaudella otimme käyttöön sähköisen terveyselityksen Sp-Henkivakuutuksen riskihenkivakuutusten myyntiin. Sp-Henkivakuutuksen maksutulo kasvoi vertailukaudesta 2,9 prosenttia.

Tuloskehitys (vertailutieto 1-6/2020)

Varallisuudenhoidon palveluiden tulos ennen veroja oli 20,5 (14,0) miljoonaa euroa.

Henkivakuutustoiminnan nettotuotot, 10,6 (7,4) miljoonaa euroa, nousivat 42,4 prosenttia vertailukautteen nähden. Henkivakuutustoiminnan maksutulo oli 61,9 (59,7) miljoonaa euroa. Korvauskulut olivat 37,0 (41,5) miljoonaa euroa.

Palkkiotuotot ja -kulut nettona olivat 19,1 (14,9) miljoonaa euroa. Palkkiotuotot kasvoivat suurempien asiakasvarojen ja hallinnoitavien rahastopääomien myötä.

Liiketoiminnan kulut olivat 9,0 (8,4) miljoonaa euroa. Henkilöstökulut olivat 3,9 (3,8) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muut kulut ja poistot yhteensä kasvoivat 5,1 (4,6) miljoonaa euroon. Varallisuudenhoidon palveluiden henkilöstön lukumäärä 30.6.2021 oli 79 (82).

Henkivakuutustoiminnan varat olivat kesäkuun lopussa 1 133,0 (31.12.2020: 1 007,2) miljoonaa euroa. Sijoitussidonnaiset vakuutussäästöt olivat 950,7 (31.12.2020: 856,6) miljoonaa euroa.

Varallisuudenhoidon palveluiden tase oli 1 144,0 (31.12.2020: 1 018,1) miljoonaa euroa.

Olennaiset tapahtumat puolivuosiskauspäivän jälkeen

Säästöpankkiliitto osk:in hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat Säästöpankkiryhmän taloudelliseen asemaan puolivuosiskauskatsauksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Loppuvuoden näkymät

Säästöpankkiryhmän loppuvuoden näkymiin vaikuttaa rahoitus- ja sijoitustuotteiden kysyntä, luotto- ja laadun kehittyminen ja omaisuusarvojen muutokset. Vallitsevan ennusteen mukaan pankkiryhmän tulos tulee olemaan koko vuonna vahva.

Vuonna 2021 Säästöpankkiryhmän liiketoiminnan painopisteenä on edelleen Säästöpankkiryhmän kilpailukykyyn parantaminen ja asiakaskeskeisen strategian toteuttaminen. Tähän Säästöpankeilla on hyvät edellytykset. Ryhmän tavoite vuonna 2021 on saada enemmän pankkiasiointinsa Säästöpankkiin keskittäviä asiakkaita.

Lisätietoja:

Toimitusjohtaja, Tomi Närhinen
puh. 040 724 3896

Puolivuosiskauskatsauksen luvut ovat tilintarkastamattomat.

Tiedotteet ja muu yritysinformaatio löytyvät Säästöpankkiryhmän kotisivuilta

www.saastopankki.fi/saastopankkiryhma

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Liikevaihto:	Korkotuotot, palkkiotuotot, sijoitustoiminnan nettotuotot, henkivakuutustoiminnan nettotuotot, liiketoiminnan muut tuotot
Liiketoiminnan tuotot yhteensä:	Korkokate, palkkiotuotot ja -kulut netto, kaupankäynnin nettotuotot, sijoitustoiminnan nettotuotot, henkivakuutustoiminnan nettotuotot, liiketoiminnan muut tuotot
Liiketoiminnan kulut yhteensä:	Henkilöstökulut, liiketoiminnan muut kulut, poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä
Kulu-tuottosuhde:	$\frac{\text{Liiketoiminnan kulut}}{\text{Liiketoiminnan tuotot}}$
Oman pääoman tuotto %:	$\frac{\text{Kauden tulos}}{\text{Oma pääoma, sis. määräysvallattomien osuuden (kauden alun ja lopun keskiarvo)}}$
Kokonaispääoman tuotto %:	$\frac{\text{Kauden tulos}}{\text{Taseen loppusumma (kauden alun ja lopun keskiarvo)}}$
Omavaraisuusaste %:	$\frac{\text{Oma pääoma (sis. määräysvallattomien osuuden)}}{\text{Taseen loppusumma}}$

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (European Securities and Markets Authority, ESMA) ohjeet vaihtoehtoisista tunnusluvuista tulivat voimaan 3.7.2016. Vaihtoehtoisella tunnusluvulla tarkoitetaan taloudellista tunnuslukua, joka kuvaa mennyttä tai tulevaa taloudellista tulosta, taloudellista asemaa tai rahavirtoja ja joka on muu kuin IFRS-normistossa määritelty tai nimetty taloudellinen tunnusluku. Vaihtoehtoisia tunnuslukuja esitetään kuvaamaan liike-toiminnan taloudellista kehitystä ja parantamaan vertailukelpoisuutta eri raportointikausien välillä.

Säästöpankkiryhmällä ei ole käytössä vaihtoehtoisia tunnuslukuja, jotka eivät olisi johdettavissa tilinpäätöksestä, eikä esitetyissä tunnusluvuissa ole tapahtunut muutoksia.

PUOLIVUOSIKATSAUS (IFRS)

Säästöpankkiryhmän tuloslaskelma

(1 000 euroa)	Liite	1-6/2021	1-6/2020
Korkotuotot		90 497	91 858
Korkokulut		-9 117	-12 122
Korkokate	4	81 380	79 736
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	5	55 050	48 116
Sijoitustoiminnan nettotuotot	6	10 708	-9 424
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	7	10 588	7 435
Liiketoiminnan muut tuotot		7 792	6 768
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		165 518	132 631
Henkilöstökulut		-50 510	-46 205
Liiketoiminnan muut kulut		-60 217	-56 948
Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä		-9 122	-9 423
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-119 848	-112 576
Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista	8	-2 050	-9 454
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta		-214	36
Tulos ennen veroja		43 407	10 637
Tuloverot		-8 428	-2 998
Kauden tulos		34 978	7 640
Jakautuminen:			
Omistajien osuus tuloksesta		34 969	7 364
Määräysvallattomien omistajien osuus tuloksesta		9	275
Yhteensä		34 978	7 640

Säästöpankkiryhmän laaja tuloslaskelma

(1 000 euroa)	1-6/2021	1-6/2020
Kauden tulos	34 978	7 640
Muut laajan tuloksen erät		
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
Käyvän arvon rahaston muutos		
Käypään arvoon arvostamisesta	2 255	-15 953
Rahavirran suojauksesta	-444	-141
Yhteensä	1 811	-16 094
Kauden laaja tulos	36 789	-8 454
Jakautuminen:		
Omistajien osuus laajasta tuloksesta	36 780	-8 054
Määräysvallattomien omistajien osuus laajasta tuloksesta	9	-400
Yhteensä	36 789	-8 454

Säästöpankkiryhmän tase

(1 000 euroa)	Liite	30.6.2021	31.12.2020
Varat			
Käteiset varat		1 067 906	1 183 519
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	10	128 143	109 060
Lainat ja saamiset asiakkailta	10	9 528 808	9 283 660
Johdannaiset	11	54 097	76 438
Sijoitusomaisuus	12	951 792	1 159 201
Henkivakuutustoiminnan varat	13	1 132 963	1 022 561
Sijoitukset osakkuusyhtiöissä		86	300
Aineelliset hyödykkeet		48 655	52 151
Aineettomat hyödykkeet		36 478	38 709
Verosaamiset		12 701	10 792
Muut varat		207 826	160 670
Varat yhteensä		13 169 456	13 097 063
Velat ja oma pääoma			
Velat			
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvelat		8 286	
Velat luottolaitoksille	14	434 992	389 879
Velat asiakkaille	14	7 814 816	7 778 931
Johdannaiset	11	7 394	570
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	15	2 463 987	2 626 632
Henkivakuutustoiminnan velat	16	1 057 560	957 174
Velat, joilla on huonompi etuoikeus		25 830	29 220
Verovelat		69 121	73 933
Varaukset ja muut velat		94 755	85 015
Velat yhteensä		11 976 740	11 941 354
Oma pääoma			
Peruspääoma		25 236	25 236
Kantarahasto		32 452	32 452
Rahastot		271 607	270 056
Kertyneet voittovarot		862 036	826 526
Säästöpankkiryhmän omistajien osuus yhteensä		1 191 332	1 154 271
Määräysvallattomien omistajien osuus		1 384	1 438
Oma pääoma yhteensä		1 192 716	1 155 709
Velat ja oma pääoma yhteensä		13 169 456	13 097 063

Säästöpankkiryhmän rahavirtalaskelma

(1 000 euroa)	1-6/2021	1-6/2020
Liiketoiminnan rahavirta		
Kauden tulos	34 978	7 640
Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta	32 457	40 475
Maksetut tuloverot	-15 602	-7 299
Liiketoiminnan rahavirta ennen saamisten ja velkojen muutosta	51 834	40 816
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
Sijoitusomaisuus, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	294 571	22 282
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	-6 413	-8 471
Lainat ja saamiset asiakkailta	-245 496	-220 252
Sijoitusomaisuus, käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	-74 314	-62 728
Sijoitusomaisuus, jaksotettuun hankintamenuun	517	21 800
Henkivakuutustoiminnan varat	-36 296	981
Muut varat	-45 853	-56 183
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-32 768	694 663
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat velat		
Velat luottolaitoksille	45 114	225 452
Velat asiakkaille	47 608	615 936
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	-147 627	-150 727
Henkivakuutustoiminnan velat	12 284	1 144
Muut velat	9 855	2 858
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	-94 218	432 908
Investointien rahavirta		
Muut sijoitukset	-621	85
Investoinnit sijoituskiinteistöihin sekä aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-6 051	-11 569
Sijoituskiinteistöjen sekä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	3 011	1 816
Investointien rahavirta yhteensä	-3 661	-9 668
Rahoituksen rahavirta		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, lisäykset	6 764	
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, vähennykset	-10 154	
Voitonjako	-1 837	-1 356
Muut		-1 800
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-5 227	-3 156
Rahavarojen muutos	-103 105	420 084
Rahavarat katsauskauden alussa	1 213 609	721 950
Rahavarat katsauskauden lopussa	1 110 504	1 142 034

Rahavarat muodostuvat seuraavista eristä:

Käteiset varat	1 067 906	1 102 018
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	42 597	40 016
Rahavarat yhteensä	1 110 504	1 142 034
Saadut korot	93 654	95 753
Maksetut korot	10 828	15 925
Saadut osingot	2 303	3 261

Säästöpankkiryhmän oman pääoman muutoslaskelma

(1 000 euroa)	Perus- pääoma	Kantara- hasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Käyvän arvon rahasto	Suojaus- instru- menttien rahasto	Varara- hasto	Muut rahastot	Rahastot yhteensä	Voittova- rat	Säästö- pankki- ryhmän omistajien osuus yhteensä	Määräys- vallat- tomien omistaji- en osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2020	20 339	34 452	60 354	14 133	2 252	70 216	85 953	267 359	802 114	1 089 812	28 579	1 118 391
Laaja tulos												
Kauden voitto									7 364	7 364	275	7 640
Muut laajan tuloksen erät				-12 859	-142			-13 000	325	-12 677	-675	-13 352
Laaja tulos yhteensä				-12 859	-142			-13 000	7 689	-5 312	-400	-5 712
Liiketoimet omistajien kanssa												
Voitonjako									-1 257	-1 257	-99	-1 356
Muut muutokset	-2		39 667			-4 380	357	35 643	-37 158	-1 515	-5	-1 520
Oma pääoma yhteensä 30.6.2020	20 337	34 452	100 020	1 275	2 111	65 836	86 310	255 551	771 387	1 081 727	28 075	1 109 803

Oma pääoma 1.1.2020	20 339	34 452	60 354	14 133	2 252	70 216	85 953	267 359	802 114	1 089 812	28 579	1 118 391
Laaja tulos												
Kauden voitto									51 280	51 280	1 136	52 416
Muut laajan tuloksen erät				3 729	-451			3 278	-724	2 554	-148	2 405
Laaja tulos yhteensä				3 729	-451			3 278	50 557	53 834	988	54 822
Liiketoimet omistajien kanssa												
Voitonjako									-1 702	-1 702	-99	-1 801
Siirrot erien välillä	4 897		27 651			-17 249	-11 829	3 470	-3 168	302		302
Muut muutokset		-2 000	39 667			-4 380	12	33 298	-48 004	-14 706		-14 705
Muutokset, jotka eivät johtaneet määräysvallan muutokseen									26 730	26 730	-28 030	-1 300
Oma pääoma yhteensä 31.12.2020	25 236	32 452	127 672	17 862	1 801	48 586	74 136	307 406	826 526	1 154 270	1 438	1 155 709

(1 000 euroa)	Perus- pääoma	Kantara- hasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Käyvän arvon rahasto	Suojaus- instru- menttien rahasto	Varara- hasto	Muut rahastot	Rahastot yhteensä	Voittova- rat	Säästö- pankki- ryhmän omistajien osuus yhteensä	Määräys- vallat- tomien omistaji- en osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2021	25 236	32 452	127 672	17 862	1 801	48 586	74 136	307 406	826 526	1 154 270	1 438	1 155 709
Laaja tulos												
Kauden voitto									34 978	34 969	9	34 978
Siirrot erien välillä				-2 486				-2 486	2 486			
Muut laajan tuloksen erät				4 741	-444			4 297		4 297		4 297
Laaja tulos yhteensä				2 255	-444			1 811	37 464	39 266	9	39 275
Liiketoimet omistajien kanssa												
Voitonjako									-2 000	-2 000		-2 000
Muut muutokset			-776			163	353	-5 158	46	-204	-62	-267
Oma pääoma yhteensä 30.6.2021	25 236	32 452	126 896	20 117	1 357	48 749	74 489	304 059	862 036	1 191 332	1 384	1 192 716

LAATIMISPERIAATTEET

LIITE 1: KUVAUS SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄSTÄ JA SÄÄSTÖPANKKIEN YHTEENLIITTYMÄSTÄ

Säästöpankkiryhmä on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodosta-neista Säästöpankeista, Keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä pankkien yhdessä omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä. Säästöpankit ovat itsenäisiä alueellisia ja paikallisia pankkeja. Yhdessä Säästöpankit muodostavat pankkiryhmän, jossa yhdistyvät paikallisuus ja valtakunnallisuus. Säästöpankkien perustehtävä on edistää säästäväisyyttä ja asiakkaidensa taloudellista hyvinvointia lähellä asiakasta. Säästöpankit keskittyvät vähittäispankkitoimintaan, erityisesti päivittäisasiointiin, säästämisen ja sijoittamisen sekä lainaamisen palveluihin. Tuote- ja palveluvalikoimaa täydentävät Säästöpankkiryhmään kuuluvien tuote-yhtiöiden kanssa tuotettavat muut finanssialan palvelut ja tuotteet. Jäsen-säästöpankkien omistamat tuote- ja palveluyhtiöt tukevat ja edistävät Säästöpankkiryhmän liiketoimintaa joko vastuullaan olevien tuotteiden tai keskitetyn palvelutuotannon kautta. Säästöpankkiryhmän merkittävimmät tuote-yhtiöt ovat Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj, Sp-Henkivakuutus Oy, Sp-Rahastoyhtiö Oy, Säästöpankkipalvelut Oy sekä Sp-Koti Oy.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muo-

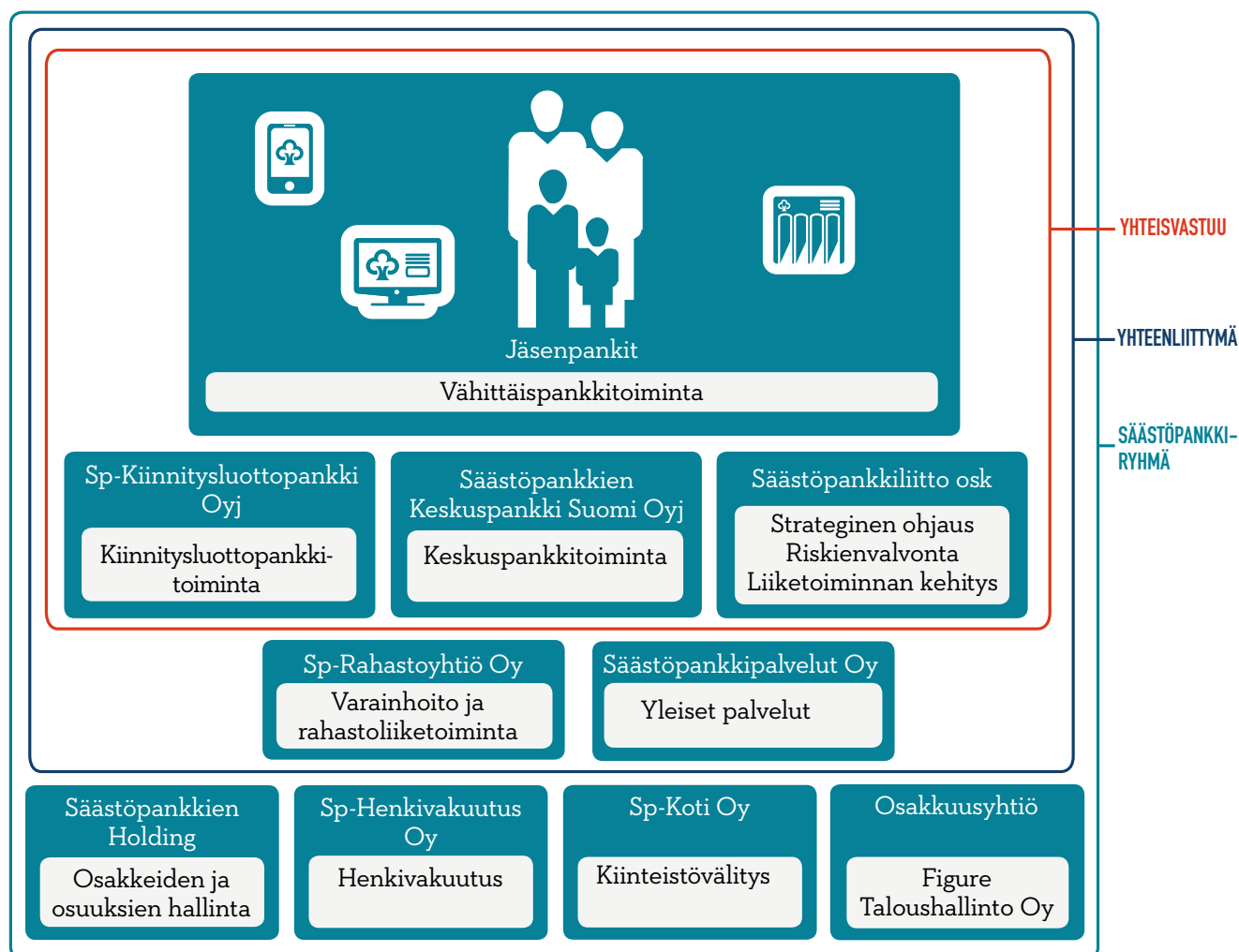
dostavat Yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 18 Säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, Säästöpankkipalvelut Oy ja Sp-Rahastoyhtiö Oy.

Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy ja Sp-Koti Oy. Säästöpankkiryhmä ei muodosta konsernia eikä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa määriteltyä konsolidointiryhmää, sillä Säästöpankkiliitto osk:illa ja sen jäsen-säästöpankeilla ei ole toisiinsa nähden konsernilaskentaperiaatteiden tarkoittamaa määräysvaltaa. Tämän vuoksi Säästöpankkiryhmälle ei voida määritellä emoyhtiötä.

Liedon Säästöpankki on tehnyt esisopimuksen Mietoisten Säästöpankin asiakasliiketoiminnan ostamisesta. Liiketoimintakauppaan liittyvät lopulliset päätökset ja muut toimenpiteet pyritään tekemään viimeistään vuoden 2021 loppuun mennessä.

Eurajoen Säästöpankin hallitus on 15.6.2021 hyväksynyt yksimielisesti luovutussuunnitelman Eurajoen Säästöpankin yhdistämisestä Oma Säästöpankki Oyj:hin. Eurajoen Säästöpankin isännistö on myös hyväksynyt prosessin käynnistämisen liikkeenluovutuksesta.

Säästöpankkien yhteenliittymän ja sen ympärille muodostuvan Säästöpankkiryhmän rakenne on kuvattu alla olevassa kaaviossa:

Säästöpankkiliitto osk toimii koko Säästöpankkiryhmän ryhmäohjauksesta ja sisäisestä valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä. Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä määrätään, että Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisön Säästöpankkiliitto osk:n on laadittava Säästöpankkiryhmän yhdistelty tilinpäätös. Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on vastuussa tilinpäätöksen laatimisesta. Tilinpäätös laaditaan Säästöpankkiryhmän muodostamasta taloudellisesta kokonaisuudesta. Kaikki jäljempänä esitetyt luvut ovat

Säästöpankkiryhmän lukuja, ellei toisin ole mainittu.

Säästöpankkiliitto osk:n kotipaikka on Helsinki, ja sen rekisteröity osoite on Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki.

Jäljennös Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksestä on saatavissa internetosoitteesta www.saastopankki.fi/saastopankkiryhma tai Säästöpankkiliiton toimiloista käyntiosoitteesta Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki.

LIITE 2: LAATIMISPERIAATTEET

1. Yleistä

Säästöpankkiryhmän tilinpäätös on laadittu Euroopan unionissa hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) ja niitä koskevien tulkintojen (IFRIC) mukaisesti.

Puolivuositarkastus 1.1.-30.6.2021 on laadittu IAS 34 Osavuositarkastus-standardin mukaisesti. Tilinpäätöksen 2020 liitetiedoista löytyy noudatetut laatimisperiaatteet kokonaisuudessaan. Katsauskaudella ei ole otettu käyttöön uusia laatimisperiaatteita tai laatimisperiaatteiden muutoksia.

Puolivuositarkastusta ei ole tilintarkastettu.

Säästöpankkiryhmän puolivuositarkastus laaditaan euroina, joka on Säästöpankkiryhmän kirjanpito- ja toiminnallinen valuutta. Puolivuositarkastus esitetään tuhansina euroina, ellei toisin ole mainittu.

2. SaaS-palveluiden (System as a service) konfigurointi- ja räätälöintimenojen kirjanpitokäsittely

IFRS tulkintakomitea julkaisi huhtikuussa 2021 agendapäätöksen SaaS-palveluiden konfigurointi- ja räätälöintimenojen kirjanpitokäsittelystä, ja siitä kirjataan menoista IAS 38-standardin mukainen aineeton hyödyke. Säästöpankkiryhmän alustavan arvion mukaan agendapäätöksellä ei ole olennaista vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksen laatimisperiaatteisiin. Lopullinen analyysi agendapäätöksen vaikutuksista laatimisperiaatteisiin tehdään syksyn 2021 aikana ja mahdolliset vaikutukset huomioidaan tilinpäätöksessä 2021.

3. Merkittävimmät johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin sisältyvät keskeiset epävarmuustekijät

Puolivuositarkastuksessa 1.1.-30.6.2021 merkittävin johdon arvioihin vaikuttava epävarmuustekijä on ollut vallitseva koronaviruspandemia (COVID-19) -tilanne. Koronaviruspandemian taloudellisten vaikutusten arviointiin liittyy epävarmuutta, joka vaikuttaa erityisesti rahoitusvarojen odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) määrittämiseen.

Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittäminen

Säästöpankkiryhmän odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamallit sisältävät useita tekijöitä, jotka vaativat johdon harkintaa.

- Laskennassa käytettävien mallien valinta niin, että ne kuvaavat sopimuskannan odotettavissa olevia luottotappioita mahdollisimman hyvin.
- Malleissa tehdyt oletukset ja asiantuntija-arviot

- Luottoriskin merkittävän kasvun laadullisten ja määrällisten kriteerien määrittäminen
- Laskennassa käytettävien talouden tulevaa kehitystä kuvaavien makroekonomisten tekijöiden valinta niin, että niiden muutokset korreloivat sopimusten maksukyvyttömyyden todennäköisyyden kanssa.
- Talouden ennusteiden laatiminen ja niiden toteutumisen todennäköisyyksien ennustaminen tulevaisuuteen.

Säästöpankkiryhmä käyttää odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämiseen malliperusteista laskentaa, mutta tarvittaessa mallien tuottamaa määrää muutetaan johdon arvion perustuvalla oikaisulla. Oikaisun kirjaimen perusteena on esimerkiksi sellainen saatavilla oleva uusi tieto tai tekijä, jota laskentamallissa käytettävät parametrit tai tiedot eivät sisällä. Katsauskaudella vallinnut poikkeuksellinen epävarmuus talouden tulevasta kehityksestä ja makrotaloudellisten ennustemallien heikentynyt ennustuskyky on lisännyt johdon harkinnan ja arvioiden merkityksellisyyttä.

Katsauskauden lopulla johdon harkintaan perustuvat oikaisut ovat kohdentuneet erityisesti vaiheessa 3 oleviin saataviin ja oikaisujen tarpeen ja määrän arvioimisessa on kiinnitetty huomiota erityisesti seuraaviin odotettavissa olevan luottotappion määrään vaikuttaviin tekijöihin.

- Saatavaan kohdistettujen vakuuksien luonne ja arvo huomioiden alueellisen taloudellisen tilanteen vaikutus esimerkiksi asuinkiinteistöjen hintatasoon.
- Saatavien sopimuksenmukaisten rahavirtojen määrä ja ajoittuminen huomioiden saatavilla olevat vastapuolta koskevat tiedot, jotka eivät sisälly laskentamalliin. Tällaisia tietoja ovat esimerkiksi työllistymistä koskevat muutokset tai haettujen lyhennysvapaiden määrä ja kesto.
- Saatavan vastapuolen luottoriskin muutos, joka johtuu tekijöistä, kuten esimerkiksi liiketoimintaan tai työllisyyteen vaikuttavat pandemiasta johtuvat rajoitukset, jotka eivät sisälly laskentamalliin.

Luottokannan analyysin perusteella Säästöpankkiryhmällä ei ole merkittäviä toimialakohtaisia riskikeskittymiä, joiden osalta mallien tuottamaa odotettavissa olevaa luottotappiota olisi tarpeen kasvattaa johdon harkintaan perustuvalla oikaisulla.

Luottokannan laadun tarkastelussa erityistä huomiota on kiinnitetty vaiheessa 3 oleviin saataviin sekä myönnettyjen lyhennysvapaiden määrään, toistuvuuteen ja kohdentumiseen.

Säästöpankkiryhmä on päivittänyt odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamallissa käytettävät neljä makrotalouden skenaariota marraskuussa 2020. Skenaarioissa käytettyjä makrotalouden muuttujia tai eri skenaarioille määritettyjä painotuksia ei ole muutettu.

KAUDEN TULOS

LIITE 3: SEGMENTTI-INFORMAATIO

Säästöpankkiryhmä raportoi segmenttitiedot IFRS 8 -standardin mukaisesti. IFRS 8:n mukaan raportointi ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle muodostaa segmenttiraportoinnin perustan. Tilinpäätöksessä segmenttitietona esitettävän informaation segmenttijako perustuu täten samaan jakoon, jota noudatetaan johdon raportoinnissa. Säästöpankkiryhmän ylimpänä operatiivisena päätöksentekijänä toimii Säästöpankkiliitto osk:n hallitus. Säästöpankkiliitto osk toimii Säästöpankkien yhteenliittymän Keskusyhteisönä, ja Säästöpankkiliitto osk:n sääntöjen mukaan Säästöpankkiryhmän resurssien kohdistamisesta ja tuloksellisuuden arvioinnista vastaa ensisijaisesti Keskusyhteisön hallitus.

Säästöpankkiryhmän raportoitavat segmentit ovat Pankkitoiminta sekä Varallisuudenhoidon palvelut. Raportoitaviin segmentteihin kuulumaton toiminta esitetään täsmäytyslaskelmilla.

Pankkitoimintasegmenttiin sisältyvät jäsensäästöpankit, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj ja Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj. Säästöpankit harjoittavat vähittäispankkitoimintaa. Säästöpankkien Keskuspankki toimii jäsenpankkien keskusluottolaitoksena. Sp-Kiinnitysluottopankki harjoittaa kiinnitysluottopankkitoimintaa. Pankkitoiminnan merkittävimmät tuottoerät ovat korkokate, palkkiotuotot ja sijoitustoiminnan tuotot. Merkittävimmät kuluerät

ovat henkilöstökulut sekä muut liiketoiminnan kulut.

Varallisuudenhoidon palvelut -segmenttiin sisältyy Sp-Rahastoyhtiö Oy sekä Sp-Henkivakuutus Oy. Sp-Rahastoyhtiö Oy harjoittaa sijoitusrahastojen hallinnointia sekä omaisuudenhoitoa ja Sp-Henkivakuutus Oy henkivakuutustoimintaa. Varallisuudenhoidon palvelut -segmentin merkittävimmät tuottoerät ovat palkkiotuotot, vakuutusmaksutulo sekä sijoitustoiminnan tuotot. Merkittävimmät kuluerät ovat palkkiokulut, korvauskulut, henkilöstökulut sekä liiketoiminnan muut kulut.

Segmenttiraportointi laaditaan noudattaen Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, jotka esitetään liitteessä 2.

Ryhmän sisäiset transaktiot eliminoidaan raportoitavien segmenttien sisällä ja välillä. Hankintameno-eliminoinnit, määräysvallattomien omistajien osuus sekä muut Ryhmän sisäiset järjestelyt sisältyvät täsmäytyslaskelmilla esitettäviin eliminointeihin.

Segmenttien välinen hinnoittelu perustuu markkinahintoihin.

IFRS 8 mukaisesti Säästöpankkiryhmän tulee ilmoittaa, jos tuotot liiketoimista yhden yksittäisen ulkoisen asiakkaan kanssa ylittävät 10 % Ryhmän tuotoista. Säästöpankkiryhmällä ei ole asiakkaita, joiden tuotot ylittäisivät 10 % Ryhmän tuotoista.

Tuloslaskelma 1-6/2021 (1 000 euroa)	Pankkitoiminta	Varallisuudenhoidon palvelut	Raportoitavat segmentit yhteensä
Korkokate	81 501	-99	81 402
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	36 103	19 103	55 206
Sijoitustoiminnan nettotuotot	10 697	-132	10 565
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot		10 588	10 588
Liiketoiminnan muut tuotot	7 935	48	7 983
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	136 236	29 509	165 744
Henkilöstökulut	-33 648	-3 866	-37 514
Liiketoiminnan muut kulut ja poistot yhteensä	-76 985	-5 112	-82 097
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-110 634	-8 978	-119 612
Arvon alentumistappiot rahoitusvaroista	-2 050		-2 050
Tulos ennen veroja	23 552	20 531	44 083
Tuloverot	-4 379	-4 117	-8 496
Tulos	19 173	16 414	35 587

Tase 30.6.2021 (1 000 euroa)

Käteiset varat	1 067 906		1 067 906
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	128 143		128 143
Lainat ja saamiset asiakkailta	9 529 240		9 529 240
Johdannaiset	54 097		54 097
Sijoitusomaisuus	951 792		951 792
Henkivakuutustoiminnan varat		1 132 963	1 132 963
Muut varat	295 707	11 035	306 741
Varat yhteensä	12 026 886	1 143 997	13 170 883
Velat luottolaitoksille	435 718		435 718
Velat asiakkaille	7 815 619		7 815 619
Johdannaiset	7 394		7 394
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	2 463 987		2 463 987
Henkivakuutustoiminnan velat		1 057 560	1 057 560
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	25 746		25 746
Muut velat	131 844	26 600	158 445
Velat yhteensä	10 880 308	1 084 160	11 964 468
Henkilöstön määrä kauden lopussa	940	79	1 019

Täsmäytyslaskelmat (1 000 euroa)	1-6/2021	1-6/2020
Tuotot		
Raportoitavien segmenttien tuotot yhteensä	165 744	132 351
Allokoimattomat tuotot, muut toiminnot	-226	280
Säästöpankkiryhmän tuotot yhteensä	165 518	132 631
Tulos		
Raportoitavien segmenttien tulos yhteensä	35 587	7 402
Allokoimattomat erät	-609	237
Säästöpankkiryhmän tulos yhteensä	34 978	7 640
	30.6.2021	31.12.2020
Varat		
Raportoitavien segmenttien varat yhteensä	13 170 883	13 348 552
Allokoimattomat varat, muut toiminnot	-1 428	-251 489
Säästöpankkiryhmän varat yhteensä	13 169 456	13 097 063
Velat		
Raportoitavien segmenttien velat yhteensä	11 964 468	11 939 734
Allokoimattomat velat, muut toiminnot	12 272	1 620
Säästöpankkiryhmän velat yhteensä	11 976 740	11 941 354

Tuloslaskelma 1-6/2020 (1 000 euroa)	Pankkitoiminta	Varallisuudenhoidon palvelut	Raportoittavat segmentit yhteensä
Korkokate	79 825	-58	79 766
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	33 097	14 927	48 025
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-9 632	2	-9 630
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot		7 435	7 435
Liiketoiminnan muut tuotot	6 696	59	6 755
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	109 986	22 365	132 351
Henkilöstökulut	-32 299	-3 835	-36 133
Liiketoiminnan muut kulut ja poistot yhteensä	-71 902	-4 563	-76 465
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-104 201	-8 397	-112 598
Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista	-9 470		-9 470
Tulos ennen veroja	-3 685	13 967	10 282
Tuloverot	-197	-2 683	-2 880
Tulos	-3 882	11 284	7 402
Tase 31.12.2020 (1 000 euroa)			
Käteiset varat	1 183 519		1 183 519
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	109 060		109 060
Lainat ja saamiset asiakkailta	9 284 085		9 284 085
Johdannaiset	76 438		76 438
Sijoitusomaisuus	1 423 097		1 423 097
Henkivakuutustoiminnan varat		1 007 198	1 007 198
Muut varat	253 577	11 578	265 155
Varat yhteensä	12 329 776	1 018 776	13 348 552
Velat luottolaitoksille	389 890		389 890
Velat asiakkaille	7 783 609		7 783 609
Johdannaiset	570		570
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	2 626 632		2 626 632
Henkivakuutustoiminnan velat		960 690	960 690
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	29 136		29 136
Muut velat	133 231	15 976	149 207
Velat yhteensä	10 963 068	976 667	11 939 734
Henkilöstön määrä tilikauden lopussa	1 000	81	1 081

LIITE 4: KORKOKATE

(1 000 euroa)	1-6/2021	1-6/2020
Korkotuotot		
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavista saamistodistuksista	2 215	1 983
Lainoista ja saamisista luottolaitoksilta	174	151
Lainoista ja saamisista asiakkailta	72 071	71 667
Saamistodistuksista	3 482	4 422
Johdannaissopimuksista		
Suojaavista johdannaisista	11 179	12 644
Muista	1 376	991
Yhteensä	90 497	91 858
Korkokulut		
Veloista luottolaitoksille	-1 923	-1 503
Veloista asiakkaille	-2 789	-3 572
Johdannaissopimuksista		
Suojaavista johdannaisista	-267	-1 299
Liikkeeseenlasketuista velkakirjoista	-3 709	-5 073
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus	-239	-481
Muista	-189	-194
Yhteensä	-9 117	-12 122
Korkokate	81 380	79 736

LIITE 5: PALKKIOTUOTOT JA -KULUT, NETTO

(1 000 euroa)	1-6/2021	1-6/2020
Palkkiotuotot		
Luotonannosta	10 590	9 413
Talletuksista	121	104
Maksuliikenteestä	23 079	21 468
Arvopapereiden välittämisestä	664	566
Rahastoista	19 123	14 663
Omaisuuksienhoidosta	326	252
Lainopillisista tehtävistä	2 197	1 901
Arvopapereiden säilytyspalkkiot	1 049	899
Vakuutusten välityksestä	752	811
Takauksista	1 057	987
Muista	1 643	1 365
Yhteensä	60 600	52 430
Palkkiokulut		
Maksuliikenteestä	-1 698	-1 560
Arvopapereista	-242	-244
Rahastoista	-336	
Omaisuuksienhoidosta	-480	-389
Muista*	-2 794	-2 095
Yhteensä	-5 550	-4 315
* josta merkittävimpana maksujenvälityspalkkiokulut 1 247 tuhatta euroa (1 161 tuhatta euroa).		
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	55 050	48 116

LIITE 6: SIOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTOT

(1 000 euroa)	1-6/2021	1-6/2020
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot		
Saamistodistuksista		
Myyntivoitot ja -tappiot	427	-112
Käyvän arvon rahastosta tilikauden tulokseen siirretyt	329	225
Saamistodistuksista yhteensä	756	113
Osakkeista ja osuuksista		
Osinkotuotot	10	2
Osakkeista ja osuuksista yhteensä	10	2
Yhteensä	766	115
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot		
Saamistodistuksista		
Myyntivoitot ja -tappiot	-25	67
Arvostusvoitot ja tappiot	770	-2 825
Osakkeista ja osuuksista		
Osinkotuotot	2 159	3 259
Myyntivoitot ja -tappiot	730	-308
Arvostusvoitot ja tappiot	7 139	-9 656
Valuuttatoiminnan nettotuotot	4	38
Johdannaisista*)	1	-87
Suojauslaskennan nettotuotot		
Suojaavien instrumenttien käyvän arvon muutos	-28 263	12 418
Suojattavien kohteiden käyvän arvon muutos	26 682	-12 589
Yhteensä	9 198	-9 681
* Sisältää 1 (-60) tuhatta euroa rahavirran suojauksen tehotonta osuutta.		
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot		
Vuokra- ja osinkotuotot	3 306	3 299
Myyntivoitot ja -tappiot	1 173	423
Muut tuotot sijoituskiinteistöistä	40	35
Vastike- ja hoitokulut	-2 456	-2 647
Poistot ja arvonalentumiset sijoituskiinteistöistä	-1 240	-947
Vuokrakulut sijoituskiinteistöistä	-79	-21
Yhteensä	744	142
Sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	10 708	-9 424

LIITE 7: HENKIVAKUUTUSTOIMINNAN NETTOTUOTOT

(1 000 euroa)	1-6/2021	1-6/2020
Vakuutusmaksutulo		
Säästöpankkiryhmän osuus	62 360	60 049
Jälleenvakuuttajien osuus	-522	-333
Sijoitustoiminnan nettotuotot *	72 498	-36 701
Korvauskulut		
Maksetut korvaukset	-34 531	-44 112
Korvausvastuun muutos	-2 502	2 572
Vakuutusvelan muutos		
Vakuutusmaksuvastuun muutos	-85 605	27 006
Muut	-1 108	-1 047
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot yhteensä	10 588	7 435
* Sijoitustoiminnan nettotuotot (1 000 euroa)	1-6/2021	1-6/2020
Korkokate	-1	38
Osinkotuotot	188	441
Realisoituneet myyntivoitot ja -tappiot	161	13
Realisoitumattomat arvonmuutokset	70 121	-34 871
Muut sijoitukset	104	69
Valuuttatoiminnan nettotuotot	170	138
Sijoitussidonnaisten asiakasvarojen nettotuotot	1 755	-2 530
Yhteensä	72 498	-36 701

LIITE 8: ARVONALENTUMISTAPPIOT RAHOITUSVAROISTA

Säästöpankkiryhmä määrittää arvonalentumisen perustuen rahoitusvaran odotettavissa oleviin luottotappioihin. Odotettavissa olevia luottotappiota koskeva vähennyserä lasketaan ja kirjataan rahoitusvaroilta, jotka arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta sekä takaussopimuksille ja taseen ulkopuolisille luottositoumuksille.

Odotettavissa olevan luottotappion määrittämisessä sovelletaan kolmivaiheista mallia, jossa lasketaan vaikuttava vaihe määräytyy rahoitusvaran taseeseen kirjaamishetken ja raportointipäivän välillä tapahtuneen luottoriskin muutoksen perusteella.

- Vaiheeseen 1 kuuluvat rahoitusvarat, joiden luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi taseeseen kirjaamispäivän ja raportointipäivän välillä. Vaiheessa 1 olevien rahoitusvarojen odotettavissa olevan luottotappion laskenta perustuu todennäköisyyteen, että luottotappio toteutuu raportointipäivästä seuraavan 12 kuukauden kuluessa.

- Vaiheeseen 2 kuuluvat rahoitusvarat, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi taseeseen kirjaamishetken jälkeen. Vaiheessa 2 olevien rahoitusvarojen odotettavissa olevan luottotappion laskenta perustuu todennäköisyyteen, että luottotappio toteutuu rahoitusvaran jäljellä olevana voimassaoloaikana.

- Vaiheeseen 3 kuuluvat rahoitusvarat, joiden katsotaan olevan arvoltaan alentuneita. Vaiheessa 3 olevien rahoitusvarojen odotettavissa olevan luottotappion laskenta perustuu todennäköisyyteen, että luottotappio toteutuu rahoitusvaran jäljellä olevana voimassaoloaikana.

Alla olevassa taulukossa on esitetty odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat rahoitusvarat arvonalentumisvaiheittain jaoteltuna lainoihin ja saamisiin, taseen ulkopuolisiin eriin ja sijoitusomaisuuteen.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat rahoitusvarat arvonalentumisvaiheittain (1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Rahoitusvarat 30.6.2021				
Sijoitusomaisuus	730 370	4 200	8 998	743 569
Lainat ja saamiset	8 705 237	735 064	152 625	9 592 926
Taseen ulkopuoliset erät	818 801	12 292	2 054	833 148
Yhteensä	10 254 408	751 556	163 678	11 169 642
Rahoitusvarat 31.12.2020				
Sijoitusomaisuus	632 984	4 200	4 000	641 184
Lainat ja saamiset	8 569 101	577 336	203 129	9 349 566
Taseen ulkopuoliset erät	599 029	21 986	4 500	625 514
Yhteensä	9 801 113	603 521	211 629	10 616 264

Säästöpankkiryhmä käyttää luottoriskin muutoksen merkityksellisyyden arvioimiseen muun muassa seuraavia laadullisia ja määrällisiä tietoja.

• Maksuviive: rahoitusvaran luottoriskin katsotaan kasvaneen merkittävästi ja sopimus siirtyy vaiheesta 1 vaiheeseen 2, kun maksuviive ylittää 30 päivää. Kun kynnysarvot ylittävät maksuviive ylittää 90 päivää, rahoitusvaran katsotaan olevan arvoltaan alentunut ja se siirtyy vaiheesta 2 vaiheeseen 3.

• Luottoluokan heikkeneminen: rahoitusvaran luottoriskin katsotaan kasvaneen merkittävästi ja sopimus siirtyy vaiheesta 1 vaiheeseen 2, jos sopimuksen luottoluokitus heikkenee vähintään neljä luottoluokkaa.

• Lainanhoitojousto: jos saatava ei ole järjestämätön, lainanhoitojoustomerkitä tulkitaan merkittäväksi luottoriskin kasvuksi ja saatava siirtyy vaiheesta 1 vaiheeseen 2. Jos lainanhoitojousto tehdään sopimukseen, joka on järjestämätön tai jos sopi-

muksella on hakemushetkellä kirjattu lainanhoitojousto, sopimuksen katsotaan olevan arvoltaan alentunut ja se siirtyy vaiheeseen 3.

- Maksukyvyttömyysmerkintä: Jos asiakas on todettu maksukyvyttömäksi, rahoitusvaran katsotaan olevan arvoltaan alentunut ja siirtyy vaiheeseen 3
- PD%:n kasvu (sijoitusomaisuus): luottoriskin katsotaan kasvaneen merkittävästi, kun PD kasvaa joko 2,5 kertaiseksi tai 10%- yksikköä.

Lainojen ja saamisten odotettavissa olevien luottotappoiden laskennan vaiheen 3 kriteerit on yhdenmukaistettu katsauskauden alussa käyttöönotetun EBA ohjeistuksen mukaisen maksukyvyttömyyden määritelmän kanssa. Muutoksen jälkeen sopimus siirtyy vaiheeseen 3, jos yksikin seuraavista kriteereistä täyttyy:

- raja-arvot ylittävä yli 90 päivän maksuviive,
- vakava ulkoinen häiriö; tai
- epävarma takaisinmaksu.

Sopimus pysyy vaiheessa 3, kunnes se on täyttänyt vaiheen 2 kriteerit yhtäjaksoisesti kolmen kuukauden ajan. Tervehtymisajan lyhenemisen seurauksena vaiheessa 2 olevien sopimusten määrä kasvoi noin 54 miljoonaa euroa. Muutoksen jälkeen odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa sovellettava maksukyvyttömyyden määritelmä vastaa sisäisessä riskienhallinnassa käytössä olevaa määritelmää.

Luottoluokkien määrä kasvoi katsauskaudella käyttöönotetussa uudessa henkilöasiakkaiden luottoluokitusmallissa ja sen seurauksena sopimuksia siirtyi vaiheeseen 2 luottoluokan heikkenemistä koskevan kriteerin täytyessä. Vaiheen 2 kriteeriä muutettiin korvaamalla 3 luottoluokan heikkeneminen 4 luottoluokan heikkenemisellä. Muutosten nettovaiikutuksena odotettavissa olevien luottotappioiden määrä kasvoi noin 2,8 miljoonaa euroa. Säästöpankkiryhmä tulee validoimaan ja tarpeen vaatiessa kalibroimaan vaiheen 2 kriteerit.

Alla olevissa taulukoissa on esitetty odotettavissa olevien luottotappioiden kehitys katsauskauden alusta.

Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL), Lainat ja saamiset asiakkailta sekä asiakkaisiin kohdistuvat taseen ulkopuoliset erät	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
(1 000 euroa)	12 kk ECL	Koko voimassaoloajan ECL	Koko voimassaoloajan ECL	
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2021	6 177	2 789	34 774	43 739
Siirto vaiheeseen 1	412	-1 254	-444	-1 286
Siirto vaiheeseen 2	-656	4 277	-3 622	-1
Siirto vaiheeseen 3	-129	-587	3 679	2 963
Uuden saamiset (uusluotonmyöntö)	3 013	82	614	3 710
Erääntymiset ja lyhennykset	-677	-485	-885	-2 048
Alaskirjaukset (toteutuneet luottotappiot)			-2 781	-2 781
Toteutuneiden luottotappioiden palautukset			295	295
Luottoriskin muutos ilman vaihemuutosta	-1 630	-1 426	58	-2 997
ECL-mallin parametrien muutokset	-1 565	710	3 739	2 884
ECL:n nettomuutos				739
Odotettavissa olevat luottotappiot 30.6.2021	4 946	4 106	35 426	44 478

Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL), Sijoitusomaisuus (1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
	12 kk ECL	Koko voimassaoloajan ECL	Koko voimassaoloajan ECL	
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2021	4 336	111	3 253	7 699
Siirrot vaiheeseen 2	-2	17		
Uudet saamistodistukset	646		124	771
Erääntyneet saamistodistukset	-626			-626
Luottoriskin muutoksen vaikutus	-1 790	475	-5	-1 320
ECL:n nettomuutos				-1 175
Odotettavissa olevat luottotappiot 30.6.2021	2 565	602	3 372	6 524
Odotettavissa olevat luottotappiot 30.6.2021 yhteensä				51 002
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos 1.1.-30.6.2021 yhteensä				-436

ELC laskennassa käytettävät menetelmät ja parametrit

Säästöpankkiryhmä käyttää odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan pääsääntöisesti maksukyvyttömyyden todennäköisyys / tappio-osuus (PD*LGD*EAD) mallia. Vähäriskisille luotoille, joita ovat luotot julkiselle sektorille tai rahoituslaitokselle ja valtion takaamat opintolainat, laskenta tehdään Loss Rate mallilla (Loss Rate*LGD*EAD). Laskenta tehdään sopimuskohtaisesti ja se perustuu seuraaviin parametreihin:

- PD% (vain PD/LGD malli): maksukyvyttömyyden todennäköisyys, joka perustuu ulkoisiin ja sisäisiin luottoluokituksiin.
- Loss Rate% (vain Loss Rate malli): vastapuolelle vakioitu prosentti, joka määräytyy vastapuolen sektorikoodin perusteella.
- LGD %: arvioitu tappion määrä maksukyvyttömyyshetkellä, huomioi sopimuksen käytettävissä olevat vakuudet.
- EAD: vastuun määrä maksukyvyttömyyshetkellä on vuositasen keskiarvo, jossa huomioidaan sopimus-

ja vuositasolle lasketut pääoman lyhennykset ja ennakaiset takaisinmaksut niille tuotteille, joille se on mallinnettu. Taseen ulkopuolisten erien katsotaan pysyvän vakiona sopimuksen elinkaaren loppuun asti. Luoton nostamaton osuus huomioidaan laskelmissa täysimääräisenä.

Luottokannan (lainat ja saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuoliset erät) odotettavissa olevan luottotappion laskentaan sisällytetään tulevaisuuteen suuntautuvaa tietoa käyttämällä laskennassa neljää eri talouden skenaariota, jotka perustuvat Säästöpankkiryhmän pääekonomistin laatimiin makrotalouden ennusteisiin. Laskennassa käytettävät skenaariot ja niille asetetut painot ovat: optimistinen 40%, perus 50%, lievä taantuma 8% ja syvä taantuma 2%. ECL laskennassa käytettävien talouden skenaarioiden ennustehorisontti on kolme vuotta, jonka jälkeisinä vuosina makrotalouden tekijöiden arvojen oletetaan pysyvän vakaina ja vastaavan ennustejakson kolmannen vuoden arvoja. Skenaarioissa käytetyt makrotalouden tekijät on päivitetty Q4 2020. Alla on esitetty keskeiset makrotalouden tekijät ja niiden ennustetut arvot seuraavalle kolmelle vuodelle (arvojen vaihteluväli eri skenaarioiden välillä).

	2021	2022	2023
BKT kasvu	2,5% / -2,5%	1,3% / 1,0%	1,2% / 1,1%
Työttömyysaste	7,5% / 12,0%	7% / 11%	7,0% / 10%

ECL mallin parametrien muutokset

Säästöpankkiryhmä on ottanut katsauskauden alussa käyttöön EBA ohjeistuksen mukaisen maksukyvyttömyyden määritelmän ja uuden henkilöasiakkaiden luottoluokitusmallin. Henkilöasiakkaiden maksukyvyttömyyden toteutumisen todennäköisyyttä kuvastava PD parametri on kalibroitu muutetuille luottoluokille katsauskauden alussa käyttöönotetun maksukyvyttömyyden määritelmän mukaiseksi. Muutosten nettovaikutuksena odotettavissa olevien luottotappioiden määrä kasvoi noin 0,1 m€.

Muutoksista aiheutuneet vaikutukset odotettavissa olevien luottotappioiden määrään on esitetty virtalaskelmassa rivillä "ECL-mallin parametrien muutokset".

Koronaviruspandemia (COVID-19)

Säästöpankkiryhmä on tarjonnut asiakkailleen mahdollisuuden lyhennysvapaaseen. Koronapandemian alkamisen seurauksena tapahtunut myönnettyjen lyhennysvapaiden määrän kasvu tasaantui tilikauden 2020 lopussa ja on palautunut tarkastelujakson aikana koronapandemiaa edeltävälle tasolle.

Odottavissa olevat luottotappiot (ECL), Lainat ja saamiset asiakkailta sekä asiakkaisiin kohdistuvat taseen ulkopuoliset erät	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
(1 000 euroa)	12 kk ECL	Koko voimassaoloajan ECL	Koko voimassaoloajan ECL	
Odottavissa olevat luottotappiot 1.1.2020	5 764	3 674	28 609	38 048
Siirto vaiheeseen 1	289	-1 129	-56	-896
Siirto vaiheeseen 2	-209	1 356	-441	706
Siirto vaiheeseen 3	-1 054	-730	7 174	5 390
Uuden saamiset (uusluotonmyöntö)	1 709	294	936	2 940
Eräntymiset ja lyhennykset	-677	-514	-2 394	-3 585
Alaskirjaukset (toteutuneet luottotappiot)			-7 985	-7 985
Toteutuneiden luottotappioiden palautukset			282	282
Luottoriskin muutos ilman vaihemuutosta	-911	-187	6 045	4 948
ECL-mallin parametrien muutokset nettomuutos	1 267	25	2 602	3 893
ECL:n nettomuutos				5 692
Odottavissa olevat luottotappiot 31.12.2020	6 177	2 789	34 774	43 739

Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL), Sijoitusomaisuus (1 000 euroa)	Vaihe 1 12 kk ECL	Vaihe 2 Koko voi- massaolo- ajan ECL	Vaihe 3 Koko voi- massaolo- ajan ECL	Yhteensä
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2020	1 775	1 200	107	3 081
Siirrot vaiheeseen 2	-9	111		102
Siirrot vaiheeseen 3	-7	-1 200	3 128	1 921
Uudet saamistodistukset	872		124	997
Erääntyneet saamistodistukset	-714		-107	-821
Luottoriskin muutoksen vaikutus	2 419			2 419
ECL:n nettomuutos				4 618
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2020	4 336	111	3 253	7 699
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2020 yhteensä				51 439
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos 1.1.-31.12.2020 yhteensä				10 310

VARAT

LIITE 9: RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN LUOKITTELU

30.6.2021 (1 000 euroa)	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muun- laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat	Jaksotettuun han- kintamenoon kirjat- tavat rahoitusvelat	Ei rahoitusvarojen -velkoja	Yhteensä
Käteiset varat	11 075		1 056 831			1 067 906
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	128 143					128 143
Lainat ja saamiset asiakkailta	9 526 761		2 048			9 528 808
Johdannaiset						
suojaavat johdannaiset						
josta rahavirran suojausta			2 041			2 041
josta käyvän arvo suojausta			52 056			52 056
Sijoitusomaisuus	8 173	761 783	143 530		38 305	951 792
Henkivakuutustoiminnan varat*		162 101	951 829		19 032	1 132 963
Varat yhteensä	9 674 152	923 885	2 208 335		57 338	12 863 710

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjat- tavat rahoitusvelat			8 286			8 286
Velat luottolaitoksille				434 992		434 992
Velat asiakkaille				7 814 816		7 814 816
Johdannaiset						
suojaavat johdannaiset						
josta rahavirran suojausta						
josta käyvän arvon suojausta			7 394			7 394
Liikkeeseenlasketut velkakirjat				2 463 987		2 463 987
Henkivakuutustoiminnan velat*			950 088	92 032	15 439	1 057 560
Velat, joilla on huonompi etuoikeus				25 830		25 830
Velat yhteensä			965 768	10 831 657	15 439	11 812 864

* Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat erät sisältävät sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset ja niihin liittyvät velat.

31.12.2020 (1 000 euroa)	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muun- laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat	Jaksotettuun han- kintamenuun kirjat- tavat rahoitusvelat	Ei rahoitusvaro- ja/-velkoja	Yhteensä
Käteiset varat	13 491		1 170 028			1 183 519
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	109 060					109 060
Lainat ja saamiset asiakkailta	9 282 311		1 350			9 283 660
Johdannaiset						
suojaavat johdannaiset						
josta rahavirran suojausta			2 637			2 637
josta käyvän arvo suojausta			73 801			73 801
Sijoitusomaisuus	7 692	685 635	426 959		38 915	1 159 201
Henkivakuutustoiminnan varat*		157 983	859 567		5 011	1 022 561
Varat yhteensä	9 412 553	843 619	2 534 342		43 926	12 834 440

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjat- tavat rahoitusvelat						
Velat luottolaitoksille				389 879		389 879
Velat asiakkaille				7 778 931		7 778 931
Johdannaiset						
suojaavat johdannaiset						
josta käyvän arvon suojausta			570			570
Liikkeeseenlasketut velkakirjat				2 626 632		2 626 632
Henkivakuutustoiminnan velat*			854 766	99 246	3 161	957 174
Velat, joilla on huonompi etuoikeus				29 220		29 220
Velat yhteensä			855 337	10 923 908	3 161	11 782 406

* Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat erät sisältävät sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset ja niihin liittyvät velat.

LIITE 10: LAINAT JA SAAMISET

Lainat ja saamiset 30.6.2021 (1 000 euroa)	Ei arvonalennettu (brutto)	Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL)	Tasearvo
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta			
Talletukset	127 793	-13	127 781
Luotot ja muut saamiset	369	-7	363
Yhteensä	128 163	-19	128 143
Lainat ja saamiset asiakkailta			
Tuotteittain			
Käytetyt tililuotot	81 185	-1 722	79 463
Lainat	8 892 268	-38 156	8 854 112
Korkotukilainat	503 026	-986	502 040
Valtion varoista välitetyt lainat	41		41
Luottokortit	94 171	-1 622	92 549
Takaussaamiset	755	-153	602
Yhteensä	9 571 448	-42 639	9 528 808
Lainat ja saamiset yhteensä	9 699 610	-42 659	9 656 951

Lainat ja saamiset 31.12.2020 (1 000 euroa)	Ei arvonalennettu (brutto)	Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL)	Tasearvo
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta			
Talletukset	108 897	-35	108 862
Luotot ja muut saamiset	205	-7	198
Yhteensä	109 102	-42	109 060
Lainat ja saamiset asiakkailta			
Tuotteittain			
Käytetyt tililuotot	80 649	-1 994	78 655
Lainat	8 671 111	-37 418	8 633 693
Korkotukilainat	479 202	-1 305	477 898
Valtion varoista välitetyt lainat	167	-7	160
Luottokortit	93 834	-1 423	92 412
Takaussaamiset	988	-145	843
Yhteensä	9 325 952	-42 292	9 283 660
Lainat ja saamiset yhteensä	9 435 054	-42 334	9 392 720

LIITE 11: JOHDANNAISET JA SUOJAUSLASKENTA

Säästöpankkiryhmä suojaa korkoriskiään sekä käyvän arvon että rahavirran muutoksilta ja soveltaa suojaussuhteisiin suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojauksen kohteena on kiinteäkorkoinen ottolainaus. Rahavirran suojauksen kohteena on vaihtuvakorkoisen antolainauksen tuleva korkovirta.

Käypää arvoa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelmassa erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot". Käypää arvoa suojattaessa myös suojattava kohde on suojauksen ajan arvostettu käypään arvoon, vaikka se muuten arvostettaisiin jaksotettuun hankintamenuun. Suojattavan kohteen käyvän

arvon muutos on kirjattu taseessa kyseisen tase-erän oikaisuksi ja tuloslaskelmassa erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot". Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

Rahavirtaa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutoksen tehokas osuus kirjataan laskennallisilla veroilla oikaistuna omassa pääomassa olevaan suojausinstrumenttien rahastoon. Käyvän arvon muutoksen tehoton osuus kirjataan suoraan tuloslaskelman erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot". Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

30.6.2021 (1 000 euroa)	Nimellisarvo/jäljellä oleva juoksu-aika			Yhteensä	Käyvät arvot	
	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta		Varat	Velat
Suojaavat johdannaissopimukset						
Käyvän arvon suojaus	535 000	1 234 000	518 000	2 287 000	52 056	7 394
Korkojohdannaiset	535 000	1 234 000	518 000		52 056	7 394
Osake- ja indeksijohdannaiset						
Rahavirran suojaus	10 000	30 000		40 000	2 041	
Korkojohdannaiset	10 000	30 000			2 041	
Yhteensä	545 000	1 264 000	518 000	2 327 000	54 097	7 394

Johdannaiset yhteensä

54 097 7 394

Katsauskaudella 1-6/2021 kirjattiin -444 tuhatta euroa tehokasta rahavirran suojausta muihin laajan tuloksen eriin.

Rahavirran suojauksen tehoton osuus kaudella 1-6/2021 oli 1 tuhatta euroa ja se on kirjattu sijoitustoiminnan nettotuottoihin.

Periodit, joiden aikana suojattujen rahavirtojen odotetaan vaikuttavan tulokseen ovat seuraavat:

(1 000 euroa)	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Korkojohdannaiset	911	1 146		2 056
Yhteensä	911	1 146		2 056

31.12.2020	Nimellisarvo/jäljellä oleva juoksu-aika			Käyvät arvot		
(1 000 euroa)	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Suojaavat johdannais-sopimukset						
Käyvän arvon suojaus	566 020	719 000	1 028 000	2 313 020	73 801	570
Korkojohdannaiset	560 000	719 000	1 028 000		73 546	315
Osake- ja indeksijohdannaiset	6 020				255	255
Rahavirran suojaus	10 000	40 000		50 000	2 637	
Korkojohdannaiset	10 000	40 000			2 637	
Yhteensä	576 020	759 000	1 028 000	2 363 020	76 438	570

Johdannaiset yhteensä **76 438** **570**

Kaudella 1-12/2020 kirjattiin -451 tuhatta euroa tehokasta rahavirran suojausta muihin laajan tuloksen eriin. Rahavirran suojauksen tehoton osuus tilikaudella 2020 oli -83 tuhatta euroa ja se on kirjattu sijoitustoiminnan nettotuottoihin.

Periodit, joiden aikana suojattujen rahavirtojen odotetaan vaikuttavan tulokseen ovat seuraavat:

(1 000 euroa)	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Korkojohdannaiset	1 060	1 777		2 837
Yhteensä	1 060	1 777		2 837

LIITE 12: SIIJOITUSOMAISUUS

(1 000 euroa)	30.6.2021	31.12.2020
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat		
Saamistodistukset	760 653	682 367
Osakkeet ja osuudet	1 130	3 268
Yhteensä	761 783	685 635
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat		
Saamistodistukset	21 918	24 452
Osakkeet ja osuudet	121 613	402 507
Yhteensä	143 530	426 959
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat sijoitukset		
Saamistodistukset	8 204	7 745
Odotettavissa olevat luottotappiot	-31	-53
Yhteensä	8 173	7 692
Sijoituskiinteistöt	38 305	38 915
Sijoitusomaisuus yhteensä	951 792	1 159 201

LIITE 13: HENKIVAKUUTUSTOIMINNAN VARAT

(1 000 euroa)	30.6.2021	31.12.2020
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Sijoitusrahastot	575 389	515 183
Varainhoitosalkut	142 920	133 699
Muu sijoitussidonnainen kateomaisuus	232 260	207 693
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset yhteensä	950 569	856 574
Muut sijoitukset		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	2 260	2 992
Yhteensä	2 260	2 992
Myytavissä olevat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	1 245	1 245
Osakkeet ja osuudet	159 856	156 739
Yhteensä	161 101	157 983
Muut sijoitukset yhteensä	163 361	160 976
Henkivakuutustoiminnan sijoitukset yhteensä	1 113 930	1 017 550
Muut varat		
JV-Vakuutusmaksusaamiset		84
Muut saamiset	18 671	4 686
Siirtosaamiset	362	241
Muut varat yhteensä	19 032	5 011
Henkivakuutustoiminnan varat yhteensä	1 132 963	1 022 561

Henkivakuutuksen käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattujen saamistodistusten, osakkeiden ja osuuksien sekä johdannaisten erittely noteerauksen liikkeesenlaskijan perusteella

(1 000 euroa)	30.6.2021			31.12.2020		
	Saamis- todistukset	Osakkeet ja osuudet	Johdannais- sopimukset	Saamis- todistukset	Osakkeet ja osuudet	Johdannais- sopimukset
Noteeratut	2 260	950 569		2 992	856 574	
Muilta	2 260	950 569		2 992	856 574	
Yhteensä	2 260	950 569		2 992	856 574	

VELAT

LIITE 14: VELAT LUOTTOLAITOKSILLE JA ASIAKKAILLE

(1 000 euroa)	30.6.2021	31.12.2020
Velat luottolaitoksille		
Velat keskuspankeille	80 000	62 000
Velat luottolaitoksille	354 992	327 879
Yhteensä	434 992	389 879
Velat asiakkaille		
Talletukset	7 772 513	7 723 943
Muut rahoitusvelat	2 187	3 149
Ottolainauksen käyvän arvon muutos	40 115	51 839
Yhteensä	7 814 816	7 778 931
Velat luottolaitoksille ja asiakkaille yhteensä	8 249 808	8 168 810

LIITE 15: LIIKKEESEENLASKETUT VELKAKIRJAT

(1 000 euroa)	30.6.2021	31.12.2020
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat		
Joukkovelkakirjalainat	857 132	1 064 545
Vakuudelliset joukkovelkakirjalainat	1 496 693	1 496 153
Muut		
Sijoitustodistukset	110 161	65 934
Liikkeeseenlasketut velkakirjat yhteensä	2 463 987	2 626 632
Joista		
Vaihtuvakorkoiset	449 248	709 073
Kiinteäkorkoiset	2 014 739	1 917 559
Yhteensä	2 463 987	2 626 632

Säästöpankkiryhmällä ei ole ollut viivästyksiä tai laiminlyöntejä liittyen sen liikkeeseen laskemiin velkakirjoihin.

LIITE 16: HENKIVAKUUTUSTOIMINNAN VELAT

(1 000 euroa)	30.6.2021	31.12.2020
Muu kuin sijoitussidonnaisten sopimusten velka		
Takuukorkoiset vakuutus sopimukset	92 032	99 246
Sijoitussidonnaisten sopimusten velka		
Sijoitussidonnaisten vakuutusten velka	570 088	526 079
Sijoitussidonnaisten sijoitussopimusten velka	380 000	328 688
Vastuuvelan riittävyystestin mukainen täydennys		
Muut velat		
Siirtovelat ja saadut ennakot	2 125	2 450
Muut	13 315	711
Henkivakuutustoiminnan velat yhteensä	1 057 560	957 174

Vastuuvelka on arvostettu kansallisen tilinpäätöksen periaatteiden mukaisesti. Arvostusperiaatteet on kuvattu tarkemmin laatimisperiaatteissa (liite 2).

Vastuuvelan riittävyystestissä verrataan vastuuvelan riittävyttä sisäisen mallin mukaiseen vastuuvelkaan. Riittävyystesti on kuvattu tarkemmin laatimisperiaatteissa.

MUUT LIITETIEDOT

LIITE 17: KÄYVÄT ARVOT ARVOSTUSMENETELMÄN MUKAISESTI

Käypään arvoon arvostus

Rahoitusinstrumentit esitetään Ryhmän taseessa käypään arvoon tai jaksotettuun hankintamenuon. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa (liite 2) kuvataan rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu arvostustavan mukaan sekä perusteet arvostamistavoille ja käyvän arvon määrittämiselle.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot määritetään ensisijaisesti käyttämällä noteerauksia julkisesti noteerautuilta markkinoilta tai kolmansilta osapuolilta saatuja markkinahintoja. Mikäli markkinanoteerausta ei ole saatavilla, on tase-erät pääosin arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöspäivän markkinakorkojen avulla. Käteisvarojen osalta käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa. Myös vaadittaessa maksettavien talletusten osalta on nimellisarvon katsottu vastaavan käypää arvoa.

Sijoituskiinteistöt arvostetaan Ryhmän tilinpäätöksessä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenuon. Sijoituskiinteistöjen käypä arvo ilmoitetaan liitetietona. Käypien arvojen määrittelyn perustana on käytetty mahdollisimman vertailukelpoisia markkinahintoja tai kiinteistön nettotuottoihin perustuvaa arvostusmallia. Merkittävimpien kiinteistöjen osalta arvostukselle pyritään saamaan riippumattoman arvioitsijan lausunto.

Säästöpankkiryhmällä ei ole kertaluontoisesti käypään arvoon arvostettuja varoja.

Käyvän arvon hierarkiat

Taso 1 sisältää rahoitusvarat, joiden arvo määräytyy likvideiltä markkinoilta saatavien noteerausten perus-

teella. Likvidiksi katsotaan markkina, jossa hinnat ovat saatavilla helposti ja riittävän säännöllisesti. Tasoon 1 kuuluvat noteeratut joukkovelkakirjalainat sekä muut arvopaperit ja pörssiosakkeet ja -johdannaiset, joille noteerataan julkisesti hinta.

Taso 2 sisältää rahoitusvarat, joille ei ole saatavissa noteerausta suoraan toimivilta markkinoilta ja joiden käypä arvo arvioidaan käyttäen arvostusmenetelmiä tai -malleja. Nämä perustuvat oletuksiin, joita tukevat todennettavissa oleva markkinainformaatio, kuten vastaavanlaisten instrumenttien noteerattuja korkoja tai hintoja. Tähän ryhmään kuuluvat mm. valuutta- ja korkojohdannaiset sekä yritys- ja sijoitustodistukset.

Taso 3 sisältää rahoitusvarat, joiden käypää arvoa ei saada julkisesta markkinanoteerauksesta tai todennettavissa olevaan markkinainformaatioon perustuviin arvostusmenetelmien tai -mallien avulla. Tasoon 3 luetaan noteeraamattomat osakeinstrumentit, strukturoidut sijoitukset sekä muut arvopaperit, joille ei tällä hetkellä ole saatavissa sitovaa markkinanoteerausta. Usein tason 3 käypä arvo perustuu kolmannelta osapuolelta saatavaan hintatietoon. Tasoon 3 luetaan myös Ryhmän sijoituskiinteistöt.

Siirrot tasojen välillä

Siirrot käyvän arvon hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen siirron aiheuttaman tapahtuman tai olosuhteiden muutoksen toteutumispäivänä.

Siirtoja tasojen 1 ja 2 välillä ei ole ollut kauden 1.1.-30.6.2021 aikana.

30.6.2021	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo hierarkiatasoittain			
Rahoitusvarat (1 000 euroa)		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat					
Pankkitoiminta	1 202 409	1 188 124		14 286	1 202 409
Varallisuudenhoidon palvelut*	951 829	951 829			951 829
Johdannaissopimukset					
Pankkitoiminta	54 097		54 097		54 097
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat					
Pankkitoiminta	761 783	756 004	3 999	1 781	761 783
Varallisuudenhoidon palvelut*	162 101	149 289		12 812	162 101
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat					
Sijoitusomaisuus, pankkitoiminta	8 173	8 611			8 611
Lainat ja muut saamiset, pankkitoiminta	9 665 979		11 074 661		11 074 661
Rahoitusvarat yhteensä	12 806 372	3 053 857	11 132 757	28 878	14 215 492

Sijoituskiinteistöt					
Pankkitoiminta	38 305			67 538	67 538
Yhteensä	38 305			67 538	67 538

* Sisältää sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten käyvät arvot, jotka sisältyvät tason 1 saldoihin.

** Muiden sijoittajien osuus konsolidoitavista rahastoista.

30.6.2021	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo hierarkiatasoittain			
Rahoitusvelat (1 000 euroa)		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat					
Pankkitoiminta	8 286	8 286			8 286
Varallisuudenhoidon palvelut*	950 088	950 088			950 088
Johdannaiset					
Pankkitoiminta	7 394		7 394		7 394
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat					
Pankkitoiminta	10 739 625	9 942 137	109 472	718 267	10 769 876
Rahoitusvelat yhteensä	11 705 392	10 900 511	116 866	718 267	11 735 644

* Sisältää sijoitussidonnaisten vakuutusten ja sijoitussidonnaisten sijoitussopimusten velkoja, jotka raportoidaan tasolla 1 alla olevan sijoituksen arvostuksen mukaisesti.

** Muiden sijoittajien osuus konsolidoitavista rahastoista.

Tapahtumat tasolla 3

Täsmäytys muutoksille, jotka ovat tapahtuneet rahoitusinstrumenteille, jotka kuuluvat tasoon 3.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat (1 000 euroa)	Pankkitoi- minta	Varallisuuden- hoidon palvelut	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2021	22 949	947	23 896
Hankinnat	3 301		3 301
Myynnit	-9 851	-1 001	-10 852
Erääntyneet tilikauden aikana	-1 200		-1 200
Tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset, realisoituneet	-43	54	11
Tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset, ei-realisoituneet	72		72
Siirrot tasolta 1 ja 2	362		362
Siirrot tasolle 1 ja 2	-1 304		-1 304
Kirjanpitoarvo 30.6.2021	14 286		14 286

Tuloslaskelman kautta kirjatut arvomuutokset on kirjattu eriin "Sijoitustoiminnan nettotuotot" ja "Henkivakuutustoiminnan nettotuotot".

Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat (1 000 euroa)	Pankkitoi- minta	Varallisuuden- hoidon palvelut	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2021	4 740	6 930	11 671
Hankinnat	2 380	5 643	8 022
Myynnit	-2 902		-2 902
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset	-2 438	239	-2 199
Kirjanpitoarvo 30.6.2021	1 781	12 812	14 592

Tuloslaskelmaan vuoden aikana kirjatut käyvän arvon muutokset sisältyvät eriin "Sijoitustoiminnan nettotuotot" ja "Henkivakuutustoiminnan nettotuotot".

Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset on kirjattu muiden laajan tuloksen erien kautta oman pääoman käyvän arvon rahastoon.

**Herkkyysanalyysi rahoitusinstrumenteille, jotka kuuluvat tasoon 3
(1 000 euroa)**

30.6.2021	Kirjanpi- toarvo	Negatiivinen tulos- vaikutus oletetuille muutoksille
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Pankkitoiminta	14 286	-273
Yhteensä	14 286	-273
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat		
Pankkitoiminta	1 781	-2
Varallisuudenhoidon palvelut	12 812	-1 922
Yhteensä	14 592	-1 924
Yhteensä	28 878	-2 197

Yllä olevassa taulukossa esitetään tason 3 instrumenttien käyvän arvon herkkyys oletetuille muutoksille. Käypää arvoa on testattu olettamalla korkotason muuttuvan 1 % kaikissa maturitettiluokissa samanaikaisesti. Ei-korkoherkkien sijoitusten osalta herkkyysanalyysissä on käytetty negatiivista 15 % arvonmuutosta. Johdannaisten osalta herkkyysanalyysissä on käytetty mahdollisena arvonmuutoksena koko johdannaisen käypää arvoa.

31.12.2020	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			
Rahoitusvarat (1 000 euroa)		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat					
Pankkitoiminta	1 598 337	1 575 388		22 949	1 598 337
Varallisuudenhoidon palvelut*	859 567	858 620		947	859 567
Johdannaissopimukset					
Pankkitoiminta	76 438		76 438		76 438
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat					
Pankkitoiminta	685 635	676 896	3 999	4 740	685 635
Varallisuudenhoidon palvelut*	157 983	151 053		6 930	157 983
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat					
Sijoitusomaisuus, pankkitoiminta	7 692	7 858			7 858
Lainat ja muut saamiset, pankkitoiminta	9 404 861		10 922 864		10 922 864
Rahoitusvarat yhteensä	12 790 514	3 269 815	11 003 301	35 567	14 308 682
Sijoituskiinteistöt					
Pankkitoiminta	38 915			67 538	67 538
Yhteensä	38 915			67 538	67 538

* Sisältää sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten käyvät arvot, jotka sisältyvät tason 1 saldoihin.

** Muiden sijoittajien osuus konsolidoitavista rahastoista.

31.12.2020	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			
Rahoitusvelat (1 000 euroa)		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat					
Varallisuudenhoidon palvelut*	854 766	854 766			854 766
Johdannaiset					
Pankkitoiminta	570		570		570
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat					
Pankkitoiminta	10 824 662	2 579 940	7 278 230	769 983	10 628 152
Rahoitusvelat yhteensä	11 679 998	3 434 706	7 278 800	769 983	11 483 489

* Sisältää sijoitussidonnaisten vakuutusten ja sijoitussidonnaisten sijoitussopimusten velkoja, jotka raportoidaan tasolla 1 alla olevan sijoituksen arvostuksen mukaisesti.

** Muiden sijoittajien osuus konsolidoitavista rahastoista.

Tapahtumat tasolla 3

Täsmäytys muutoksille, jotka ovat tapahtuneet rahoitusinstrumenteille, jotka kuuluvat tasoon 3.

Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti arvostettavat rahoitusvarat (1 000 euroa)	Pankkitoi- minta	Varallisuuden- hoidon palvelut	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	18 167	2 124	20 291
Hankinnat	11 335		11 335
Myynnit	-8 363	-1 140	-9 503
Erääntyneet tilikauden aikana	-62		-62
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, realisoituneet	107	-27	80
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, ei-realisoituneet	455	-11	444
Siirrot tasolta 1 ja 2	1 310		1 310
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	22 949	947	23 896

Tuloslaskelman kautta kirjatut arvonmuutokset on kirjattu eriin "Sijoitustoiminnan nettotuotot" ja "Henkivakuutustoiminnan nettotuotot".

Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat(1 000 euroa)	Pankkitoi- minta	Varallisuuden- hoidon palvelut	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	3 920	11 557	15 477
Hankinnat	1 062		1 062
Myynnit	-1 422	-5 610	-7 031
Erääntyneet kauden aikana	5		5
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, realisoituneet	-11	716	705
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset	196	268	464
Siirrot tasolta 1 ja 2	990		990
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	4 740	6 930	11 671

Tuloslaskelmaan vuoden aikana kirjatut käyvän arvon muutokset sisältyvät eriin "Sijoitustoiminnan nettotuotot" ja "Henkivakuutustoiminnan nettotuotot".

Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset on kirjattu muiden laajan tuloksen erien kautta oman pääoman käyvän arvon rahastoon.

**Herkkyysanalyysi rahoitusinstrumenteille, jotka kuuluvat tasoon 3
(1 000 euroa)**

31.12.2020	Kirjanpi- toarvo	Negatiivinen tulos- vaikutus oletetuille muutoksille
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Pankkitoiminta	22 949	-735
Varallisuudenhoidon palvelut	947	-24
Yhteensä	23 896	-760

Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat		
Pankkitoiminta	4 740	-7
Varallisuudenhoidon palvelut	6 930	-1 040
Yhteensä	11 671	-1 046

Yhteensä	35 567	-1 806
-----------------	---------------	---------------

Yllä olevassa taulukossa esitetään tason 3 instrumenttien käyvän arvon herkkyys oletetuille muutoksille. Käypää arvoa on testattu olettamalla korkotason muuttuvan 1 % kaikissa maturitettuluokissa samanaikaisesti. Ei-korkoherkkien sijoitusten osalta herkkyysanalyysissä on käytetty negatiivista 15 % arvonmuutosta. Johdannaisten osalta herkkyysanalyysissä on käytetty mahdollisena arvonmuutoksena koko johdannaisen käypää arvoa.

LIITE 18: RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN NETTOUTUS

Säästöpankkiryhmän johdannaisopimuksiin sovelletaan joko ISDA:n tai Finanssialan johdannaisyleissopimusta. Näiden sopimusten perusteella johdannaisten maksuja voidaan nettouttaa transaktiokohtaisesti maksupäivittäin ja vastapuolen maksukyvyttömyys- ja konkurssitilanteissa. Sopimusehdoissa voidaan lisäksi vastapuolikohtaisesti sopia vakuuksista. Nämä johdannaiset esitetään taseessa bruttoperusteisesti.

30.6.2021				Määrät, joita ei ole netotettu, mutta jotka sisältyvät päänetotussopimuksiin ja vastaaviin		
(1 000 euroa)	Kirjatut rahoitusvarat, brutto	Taseessa netotetut kirjatut rahoitusvelat, brutto	Kirjanpitoarvo taseessa, netto	Rahoitusinstrumenttien kirjanpitoarvo taseessa, netto	Vakuudeksi saatu/annettu käteinen	Nettosumma
Varat						
	Johdannaisopimukset			54 097	46 459	7 638
	Yhteensä			54 097	46 459	7 638
Velat						
	Johdannaisopimukset			7 394	8 050	-656
	Yhteensä			7 394	8 050	-656
31.12.2020						
(1 000 euroa)	Kirjatut rahoitusvarat, brutto	Taseessa netotetut kirjatut rahoitusvelat, brutto	Kirjanpitoarvo taseessa, netto	Rahoitusinstrumenttien kirjanpitoarvo taseessa, netto	Vakuudeksi saatu/annettu käteinen	Nettosumma
Varat						
	Johdannaisopimukset			76 438	60 481	15 957
	Yhteensä			76 438	60 481	15 957
Velat						
	Johdannaisopimukset			570	250	320
	Yhteensä			570	250	320

LIITE 19: VAKUUDET

(1 000 euroa)	30.6.2021	31.12.2020
Annetut vakuudet		
Omien velkojen ja sitoumusten puolesta annetut		
Pantit	95 367	
Luotot *	2 122 969	2 059 487
Muut	54 451	91 343
Annetut vakuudet yhteensä	2 272 787	2 150 830
Saadut vakuudet		
Kiinteistövakuudet	9 008 347	8 804 193
Saamistodistukset	105 456	96 654
Muut	158 158	127 806
Saadut takaukset	47 594	49 179
Saadut vakuudet yhteensä	9 319 555	9 077 832

* Sp-Kiinnitysluottopankin liikkeeseenlaskemien vakuudellisten joukkovelkakirjalainojen vakuudeksi asetetut luotot.

LIITE 20: TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

(1 000 euroa)	30.6.2021	31.12.2020
Takaukset	76 754	71 247
Luottolupaukset	835 489	647 056
Muut	1 802	2 315
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	914 046	720 619

LIITE 21: LÄHIPIIRITIEDOT

Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on määritellyt Säästöpankkiryhmän lähipiiriin kuuluvat tahot. Säästöpankkiryhmän lähipiiriin kuuluu Ryhmän tilinpäätökseen yhdisteltävät yhtiöt ja yhteisöt, osakkuusyhtiöt ja johtoon kuuluvat avainhenkilöt sekä heidän läheiset perheenjäsenensä. Lisäksi lähipiiriin kuuluu yhteisöt, joissa johtoon kuuluvilla avainhenkilöillä ja/tai heidän läheisillä perheenjäsenillään on määräysvalta tai yhteinen määräysvalta. Säästöpankkiryhmän johtoon kuuluviin avainhenkilöihin luetaan Säästöpankkiliitto

osk:in hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet, hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa sekä johtoryhmän jäsenet.

Lähipiirille myönnettyt luotot ja takaukset on myönnetty ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin ja takauksiin.

Lähipiiritapahtumat koostuvat pääasiassa luottojen myöntämisestä, talletuksista ja niissä ei ole tapahtunut merkittävää muutosta 31.12.2020 jälkeen.

Säästöpankki